Универзитет Св. Кирил и Методиј
Институт за македонска литература

КАТАЛОГ НА ИЗДАНИЈА

25 години Институт за македонска литература
ЈУБИЛЕЈНО ИЗДАНИЕ

Скопје, 2005

Издавачката дејност е една од приоритетните дејности на Институтот за македонска литература во Скопје затоа што објавувањето на научноистражувачките резултати овозможува увид во научните достигнувања. Институтот објавува резултати од научноистражувачки проекти, магистерски и докторски трудови, изворна архивска граѓа, научни монографии, списанија, зборници и други научни трудови од областа на македонската литература.

Посебно место ѝ припаѓа на периодиката што ја подготвува и издава Институтот: научното списание *Спектар* и научната публикација за компаративна литература *Книжевен контекст*.

Изданието го подготви:
Сарита Трајанова

I. ПЕРИОДИЧНИ ПУБЛИКАЦИИ

СПЕКТАР
Институт за македонска литература, Скопје
Димензии 24см
ISSN 0352-2423
Цена 150,00 ден.
http://www.sonet.com.mk/spektar

Спектар, списание посветено на науката за книжевноста, е формирано во 1983 година како афирматор на научната работа на Институтот и медиум преку кој се случува размена на искуствата и информациите од доменот на современите научни збиднувања. Во своите рамки ги содржи рубриките: Литературна историја, Современа македонска книжевност, Литературни врски-репринт од светот, Теорија-поетика, Мит-фолклор преку кои се формулирани основните препознатливи белези на списанието. Посебно место им се дава на рецензиите, приказите, освртите за најновата научна и стручна литература, а во некои броеви одделен е и простор за научни дискусии и библиографии. Преку нив е изразена разновидноста на списанието и се презентира континуитетот и идентитетот на македонската литература. Спектар се дистрибуира на повеќе од стотина адреси во странство и на петстотина домашни адреси. Неговиот профил е познат и достапен во сите славистички центри, научни и универзитетски установи, големи библиотеки, а од јубилејниот број 41-42 достапен е и на интернет.

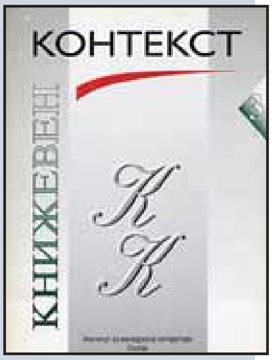

КНИЖЕВЕН КОНТЕКСТ (споредбени книжевни проучувања)
Институт за македонска литература, Скопје
Димензии 24см
Цена 150,00 ден.

Книжевен контекст е научна публикација на Одделението за теорија на литературата и компаративна книжевност. Досега се објавени четири броја (во 1995, 1996, 1999 и 2002), кои првенствено ја покажуваат дејноста на самото одделение, но исто така, преку текстови на многумина домашни и странски соработници, преставуваат одглас на актуелните состојби во македонската и светската книжевна компаратистика. Книжевен контекст е посветен на книжевните проникнувања, влијанија, заеднички книжевни топоси, како и заемните книжевни врски и инфлуенци меѓу македонската и другите литератури.

II. ИЗДАНИЈА ОД МАКРОПРОЕКТОТ "ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ"

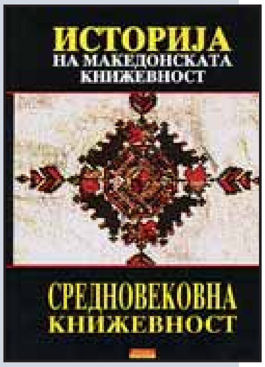

ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ
СРЕДНОВЕКОВНА КНИЖЕВНОСТ - Вера Стојчевска-Антиќ
Институт за македонска литература при Филолошкиот факултет и Детска радост, Скопје,1997
Димензии 24см
Број на страници 514
ISBN 9989-30-221-9
Цена 500,00 ден.

Институтот за македонска литература преку Одделението за средновековна македонска литература повеќе од 10 години работеше врз проекти под овој наслов. Раководител и на Одделението и на проектите беше проф. д-р Вера Стојчевска-Антиќ со соработниците д-р Ѓорги Поп-Атанасов, д-р Илија Велев, д-р Маја Јакимовска-Тошиќ и проф. д-р Добрила Миловска. Како резултат на оваа дејност се појави споменатиот наслов, во кој се сумирани долгогодишните истражувања на славистите за средновековна македонска книжевност. Посебно место добива Кирилометодиевскиот период, создаваните ракописи и текстови на теренот на Македонија, дејноста на: Св. Климент Охридски, Св. Наум Охридски, епископ Константин Брегалнички, Црноризец Храбар, презвитер Козма. Претставени се сите средновековни книжевни родови: хагиографии, апокрифи, романи, раскази, историски списи, средновековни школи.

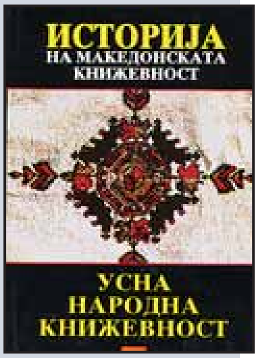

ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ
УСНА НАРОДНА КНИЖЕВНОСТ - Томе Саздов

Институт за македонска литература при
Филолошкиот факултет и
Детска радост, Скопје,1997
Димензии 25см
Број на страници 465
ISBN 9989-30-220-2
Цена 500,00 ден.

Книгата е резултат на проекти работени во рамките на Одделението за македонска народна литература. Користени се трудовите на соработниците во Одделението: д-р Димче Најчевски, д-р Марко Китевски, д-р Ленка Татаровска и Искра Николовска- Нејашмиќ.

Насловот започнува со развојните претставувања и појавата на народното творештво. На прв план е разгледана народната поезија преку: лирски песни, лирско-епски песни и епски песни. Народната проза е претставена во пет класификации: 1. народни приказни за животни и басни; 2. сказни; 3. новели; 4. анегдоти; 5. легенди и преданија. Третото поглавје се однесува на кратките народни умотворби. Насловот "Собирачи на македонски народни умотворби" ги разоткрива патиштата на собирачите на умотворбите, преку: Димитрија и Константин Миладиновци, Партенија Зографски, Кузман Шапкарев, Марко Цепенков, Ѓорги Пулевски, Панајот Ѓиноски. Петтиот дел открива фолклорни елементи во делата на: Григор Прличев, Кочо Рацин, Коле Неделковски, Мите Богоевски, Славко Јаневски и Блаже Конески.

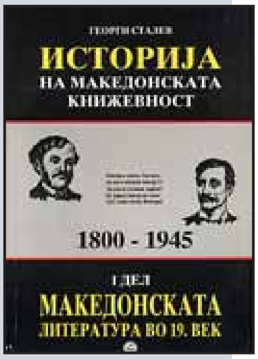

ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ 1800-1945 МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА ВО 19. ВЕК (I ДЕЛ) - Георги Сталев

Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 240
ИСБН 9989-886-34-2
Цена 500,00 ден.

Во трудот се презентирани повеќегодишните истражувања на македонската литература од XIX век во рамките на проектот „Историја на македонската книжевност“. Овој прв дел има шест глави со неколку поглавја во кои се опфатени следниве книжевни раздобја, историски околности и личности:

1. Македонската литература во XIX век;
2. Просветителството, од аспект на христијанската религиозно-етичка провениенција и учебникарското дело во Македонија (прикажани се личностите и делата на: Јоаким Крчовски, Кирил Пејчиновиќ-Тетоец, Теодосија Синаитски, Ѓоргија Пулевски и прашањето за ваташката печатница);
3. Првообјави во македонската уметничка литература (обработен е Јордан Константинов-Џинот);
4. Романтизмот во Македонија (обработени се браќата Миладиновци, Зборникот на Миладиновци, Григор С. Прличев и Рајко Жинзифов);
5. Други културно-книжевни пројави и
6. Заклучок.

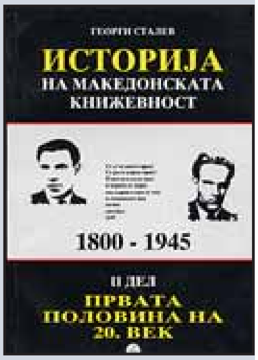

ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ 1800-1945
ПРВАТА ПОЛОВИНА НА 20. ВЕК (II ДЕЛ) - Георги Сталев

Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 24см
Број на страници 239
ИСБН 9989-886-43-1
Цена 500,00 ден.

Во трудот се презентирани повеќегодишните истражувања на македонската литература од првата половина на XX век во рамките на проектот „Историја на македонската книжевност". Овој втор дел содржи осум глави:

1. На преминот од XIX во XX;
2. Историските околности во Македонија околу Првата светска војна;
3. Македонската литература меѓу двете светски војни;
4. Битово-социјална драма (обработени се Васил Иљоски, Антон Панов, Ристо Крле);
5. Социјално-революционерна поезија (прикажани се личноста и делото на Кочо Рацин);
6. Македонски литературни творци, реализирани на други јазици;
7. Македонскиот литературен кружок во Софија (Никола Јонков Вапцаров) и
8. Македонската литература создавана во НОБ.

III. ЗБОРНИЦИ НА НАУЧНИ ТРУДОВИ

ЖИВОТОТ И ДЕЛОТО НА ГРИГОР С. ПРЛИЧЕВ
Институт за литература при Филолошкиот факултет, Скопје, 1986
Димензии 24см
Број на страници 185

Содржина: поздравен говор: стр. 7-8. - Костас Кулуфакос: Прличев му припаѓа на човештвото: стр. 9-13. - Слободан Ж. Марковиќ: Уметничка и књижевноисториска вредност Аутобиографије Григора Прличева: стр. 14-20. - Гане Тодоровски: За потребата од едно ново читање на Прличевата поема Сердарот: стр. 21-30. - Миодраг Матицки: Књижевно-историски контекст спева Скендербег Григора Прличева: стр. 31-36. - Новак Калибарда: Хришчански аспекти Прличевљјева Сердара: стр. 37-45. - Душко Наневски: Драмата на поетот Прличев: стр. 46-54. - Анте Стамаќ: Проникнатост во комплексот Хомер-Прличев; стр. 55-59. - Блаже Ристовски: Кон проучувањето на Солунските години на Прличев: стр.60-73. - Радомир Ивановиќ: Поема Сердар Григора С. Прличева у контексту теорије романтизма: стр. 74-85. - Драги Стефанија: Панславизмот кај Григор Прличев: стр. 86-94. - Вера Стојчевска-Антиќ: Средновековната книжевна традиција кај Г. Прличев: стр. 95-101. - Димче Најчевски: Мартолозот - Сердарот од Григор Прличев и фолклорната традиција: 102-122. - Слободан Мицковиќ: Прличев во словенски и балкански рамки: стр. 123-127. - Љубинка Басотова: Прличев во словенски и балкански рамки: стр. 128-137. - Елена Колева: Мемесис во поетиките на Хомер и Прличев: стр. 138-145. - Борислав Павловски: О Прличеву - компаративно: стр. 146-154. - Џеват Гега: За изворите на поетската инспирација на Прличев за поемата Скендербег и за препевот и критичката мисла на албански јазик; стр. 155-166. - Милорад Јевриќ: Облици рецепције Григора Прличева: стр. 167-179. - Катица Ќулавкова: Модели на поетизација во делото на Григор Прличев: 180-185.

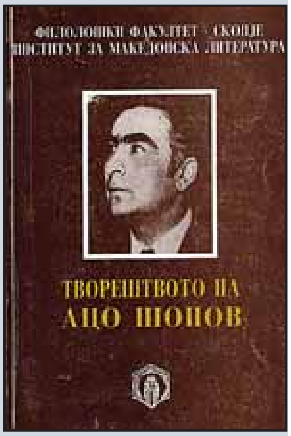

ТВОРЕШТВОТО НА АЦО ШОПОВ
Институт за македонска литература при Филолошкиот факултет, Скопје, 1993
Димензии 24см
Број на страници 184

Содржина: Вовед: Веле Смилевски: Песна извишена над годините: стр.5. - Блаже Ристовски: Раното поетско творештво на Ацо Шопов: стр. 7-21. - Георги Старделов: Првата деценија од поетското творештво на Ацо Шопов: стр. 22-29. - Гане Тодоровски: Евокативен запис за Ацо Шопов: стр.30-34. - Катица Ќулавкова: Исконска драма во поезијата на Ацо Шопов: стр. 35-40. - Илинка Митрева: Тишините на Шопов: стр. 41-43. - Георги Сталев: Ацо Шопов - постсоцреалистичкиот период во неговото творештво: 44-53. - Атанас Вангелов: Црното сонце кај Шопов: 54-57. - Виолета Пирузе-Тасевска: Митски фантазми и симболи во Небиднина на Ацо Шопов: стр.58-63. - Науме Радически: Просторот и времето во поезијата на Ацо Шопов: стр. 64-71. - Васил Тоциновски: Сатиричната поезија на Ацо Шопов: стр. 72-80. - Соња Стојменска-Елзесер: Егзотични мотиви во лириката на Ацо Шопов и Славко Јаневски: стр. 81-86. - Нада Момировска: Раѓањето и творечката трансформација во градењето на вишниот поетски збор: стр. 87-90. - Луан Старова: Ацо Шопов и Леополд Седар Сенгор: стр. 91-97. - Лилјана Тодорова: Негроафриканскиот свет во поезијата на Ацо Шопов: стр. 98-103. - Бистрица Миркуловска: Слеј се со тишината- Злиј се с ти ино: стр. 104-113. - Зоран Анчевски: Раѓањето на зборот и повторувањето: стр. 114-117. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Ацо Шопов во српската и црногорската книжевна средина: стр. 118-131. - Љубиша Станковиќ: Поезијата на Ацо Шопов во читанките за основно и средно образование: стр. 132-144. - Лидија Капушевска-Дракулевска: Егзотизмот во поезијата на Ацо Шопов: стр. 145-148. - Билјана Ангеловска: Митот за Прометеј и љубовта на огнот: стр. 149-153. - Блаже Китанов: Најраните творби - иницијални за развивање на клучните/персонални творбени знаци и магистрални теми во поезијата на Ацо Шопов: стр. 154-166. - Веле Смилевски: Ацо Шопов како полемичар: стр.167-170. - Анастасија Ѓурчинова: Поезијата на Ацо Шопов во странство: стр. 171-183.

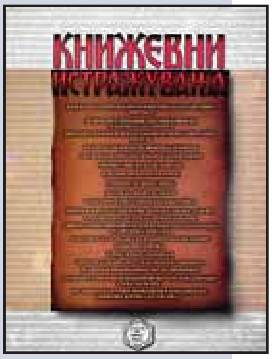

КНИЖЕВНИ ИСТРАЖУВАЊА

Институт за македонска литература при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Скопје, 1997
Димензии 24см
Број на страници 260
ISBN 9989-663-40-2

Содржина: Ѓорги Поп-Атанасов: Каде и кога е пишуван Битолскиот триод и кој е неговиот пишувач: стр. 9-18. - Илија Велев: Лесновските проложни текстови и нивната редакциска застапеност: стр. 19-40. - Маја Јакимовска-Тошиќ: Миграцијата на македонската ракописна книга кон руските предели: стр. 41-58. - Јованка Друговац-Стојановска: Од Ѓорѓија Пулевски до Димитрија Чуповски: стр. 59-68. - Васил Тоциновски: Низ македонските ангажмани на Тодор Павлов: стр. 71-84. - Веле Смилевски: Личниот опит на Блаже Конески: стр. 85-94. - Вецко Домазетовски: Македонскиот поетски роман: стр. 95-106. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Романите на Живко Чинго: стр. 107- 124. - Душко Наневски: Поетската шифра на митот: стр. 127-134. - Марко Китевски: Фолклорот и етнографијата во Македонија; стр. 135-152. - Димче Најчески: Илинденските народни песни - народна поезија од 20 век: стр. 153-160. - Ленка Татаровска: Архетипскиот образец на мртвиот коњаник: стр. 161-170. - Искра Николовска-Нејашмиќ: Сижејно-композициони аспекти на македонската народна реалистичка приказна: стр. 171-176. - Ана Мартиноска: Македонската варијанта на Вуковиот „Болани Дојчин„: стр. 177-182. - Катица Ќулавкова: Книжевна критика: стр. 185-198. - Александар Прокопиев: Борхес и пост-модерната; стр. 199-206. - Јордан Плевнеш: Европа и Балканот меѓу трагедијата и самотијата: стр. 207-212. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Реалниот и имагинарниот свет на двојниците: стр. 213-228. - Анастасија Ѓурчинова: Станските влијанија и модернизирањето на македонскиот расказ во 50-тите: стр. 229-238. - Соња Стојменска-Елзесер; Поставките на руските формалисти и македонската книжевна критика и есеистика; стр. 239-247. - биографски белешки 249-258. - список на првичните објави на застапените прилози: стр. 259-260.

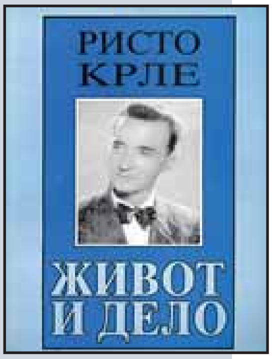

РИСТО КРЛЕ: ЖИВОТ И ДЕЛО

Институт за македонска литература при Филолошкиот факултет, Скопје, 1997
Димензии 21см
Број на страници 150
ИСБН 9989-663-36-X
Цена 250,00 ден.

Содржина: поздравни говори: стр. 7-15. - Нада Момировска: За животот, личноста и творештвото на Ристо Крле: стр. 19-22. - Јелена Лужина: Невеста пуста девојка, најверојатно последната драма на Ристо Крле: стр. 23-28. - Даница Цветановска: Фолклорот како метафора во драмите на Ристо Крле: стр. 29-35. - Јованка Стојановска-Друговац: Печалбарската коб во македонската литература меѓу двете

светски војни; стр. 36-41. - Петко Домазетовски: Фолклорните водови и елементи во драмите Парите се отепувачка, Антица и Милион маченици на Ристо Крле: стр. 42-60. - Васил Тоциновски: Драмскиот текст Велик ден на Ристо Крле: стр. 61-70. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Развој на драмските лица во Парите се отепувачка од Ристо Крле: стр. 71-75. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Злото во драмата Парите се отепувачка: стр.76-84. - Соња Стојменска-Елзесер: Антица од Ристо Крле како варијација на мотивот забранета љубов: стр. 85-88. - Димитар Пандев: Членот во драмски текст (врз примерот Антица од Ристо Крле): стр. 89-93. - Доне Донев: Наставен час по предметот македонски јазик и литература: стр. 94-100. - Лилјана Тодорова: Ристо Крле и неговите медитерански светлини и сенки: стр. 101-106. - Ристо Стефановски: Ристо Крле на сцената меѓу двете војни: стр. 107- 115. - Сена Ариф-Шешум: Турцизмите во делата на Ристо Крле: стр. 116-121. - Илија Милчин; Сеќавања за Ристо Крле; стр. 122-125. - Петар Аврамовски: Автобиографијата на Ристо Крле сведоштво за историските настани во Струшко: стр. 126-137. - Разме Кумбаровски: Импресии за стружанецот Ристо Крле: стр. 138-140. - Коле Чашуле: Макар и попатно за феномените Струга и Ристо Крле; стр. 141-148.

ФЕНОМЕНОТ ЉУБОВ ВО
БАЛКАНСКИТЕ ЛИТЕРАТУРИ И КУЛТУРИ

Институт за македонска литература, Скопје, 1999
Димензии 22см
Број на страници 296
ISBN 9989-886-00-8

Содржина: Александар Јерков: Празниот модел и тажната кралица: љубовта и мислата за литературата во 20 век: стр. 9-19. - Гиги Тевзаѕе: Парадигмата на Чудовиштето: стр. 21-44. - Елизабета Шелева: Љубов и алхемија: стр. 45-51. - Мишко Шуваховиќ: Балканските, европските, јапонските и австралиските љубови: стр. 53-68. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Алтруизмот наспроти егоизмот кај Андриќ и кај Конески: стр. 69-103. - Борислав Павловски: Македонската и хрватската фантастична проза: стр.105-116. - Александар Прокопиев: Посткомунизмот и постмодернизмот: стр. 117-122. - Слободан Мицковиќ: Балканската неостварливост на љубовта: стр. 123-127. - Васил Тоциновски: Љубовта Раца на Рацин и Лора на Јаворов; стр. 129-137. - Јованка Стојановска-Друговац: Венчавка на срцето (љубовниот мотив во македонската и во српската литература): стр. 139-146. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Мотивот „неостварена љубов„ кај Ташко Георгиевски и кај Милош Црњански: стр. 147-152. - Ангелина Бановиќ-Марковска: Инцестот-една од недосонуваните склоности на светот (Уметнички рефлексии на аделфичкиот мит во европскиот и балканскиот литературен контекст): стр. 153-163. - Јелена Лужина: Балканската херетика на љубовта: 165-177. - Иван Џепароски: Љубов-автореферентност: стр.179-185. - Јасна Котеска: Еросот и фантастика-

та: стр.187-209. - Јордан Ефтимов: Пејзажи и мртва природа: фигури на љубовен дискурс во бугарската литература од 50-тите до 90-тите години од овој век: стр. 211-223. - Илија Велев: Социолошките импликации на феноменот Љубов и неговите творечко-изразни модели во македонската поезија меѓу двете Светски војни: стр. 225-230. - Марко Китевски: Магија за љубов: стр. 231-238. - Веле Смилевски: Сликата на светот во Деницијa од Петре М. Андреевски: стр. 239-243. - Димитар Пандев: Релацијата љубов во истоимениот расказ на Конески: стр. 245-247. - Агим Пољоска: Еротиката во поезијата на Адем Гајтани: стр. 249-261. - Сена Ариф: Љубов -страдање (да сакаме, да бидеме сакани - Јунус Емре): стр. 263-269. - Петер Крстев: Балканот како резерват: стр. 271-279. - Владимир Величковски: Срамежлива еротика (кон проучувањето на љубовното и еротското во современата македонска уметност): стр. 281-293

Авторските прилози презентирани во книгата ги согледуваат и ги толкуваат бројните варијанти на третирање на љубовта во поетските, прозните и драмските остварувања во балканските литератури (но, исто така, и во ликовната уметност и во филмот), наоѓајќи ги притоа интерлитерарните содејства во авторските поетики, во одделните мотиви и пошироко, во стилските формации во балканските литератури во дваесетиот век.

ТВОРЕШТВОТО НА ВЛАДО МАЛЕСКИ

Институт за македонска литература, Скопје, 1999
Димензии 24см
Број на страници 250
ISBN 9989-886-02-4
Цена 250,00 ден.

Содржина: поздравни говори: стр.9-13. - Милан Ѓурчинов: Делото на Владо Малески: стр. 17-26. - Георги Сталев: Владо Малески (1919-1984): стр. 27-31. - Слободан Мицковиќ: За романот Јазли на Владо Малески: стр. 32-34. - Лилјана Тодорова: „Себенаоѓањето„ како книжевно движење според Владо Малески: стр. 35-40. - Нада Петковска: Егзистенцијализмот во романот Она што беше небо од Владо Малески: стр. 41-48. - Васил Тоциновски: Книжевните почетоци на Владо Малески: стр. 49-55. - Јованка Стојановска-Друговац: Револуцијата во срцето и во визијата: стр. 56-59. - Надежда Момировска: Женските ликови во делата на Владо Малески: стр. 60-65. - Александар Прокопиев: Есеите на Владо Малески во контекстот на книжевниот бунт против „реалистичкиот буквализам„: стр. 66-69. - Веле Смилевски: Владо Малески како полемичар: стр. 70-74. - Науме Радически: Модернистичките идеи и реалистичкиот фундамент во прозата на Владо Малески: стр. 75-81. - Илија Велев: Делтот на Владо Малески во македонскиот историски книжевно-творечки амбиент: стр. 82-86. - Александар Јерков: Смислата и можностите на новото читање на романот на Владо Малески: стр.87-101. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Љубовта и насилството во романот Разбој на Малески: стр. 102-108. - Весна Мојсова-Чепишевска: Водата со посебен акцент на женската и мајчинската вода во романот Разбој : стр. 109-118. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Функцијата на дневничките записи во романот Она што беше небо на Владо Малески: стр. 119-124. - Ангелина

Бановиќ-Марковска: Типови фокализација во романите на Владо Малески: стр. 125-133. - Димитрија Ристески: Импулси од руската книжевност во делото на Владо Малески: стр. 134-141. - Даница Цветановска: Писателски паралели: Владо Малески - Стојан Христов: стр. 142-148. - Анастасија Ѓурчинова: Владо Малески и Елио Виторини: стр. 149-158. - Ружица Јанчулева: Фолклорните елементи во романот Разбој од Владо Малески: стр. 159-164. - Ана Мартиноска: Малески и фолклорот: стр. 165-172. - Љубиша Станковиќ: Од идеја до конечно оформување на делото: стр. 173-181. - Максим Каранфиловски: За некои стилски карактеристики во делата на Владо Малески: стр. 182-187. - Ружа Паноска: Осврт на јазикот и стилот во прозата на Владо Малески: стр. 188-193. - Живко Цветковски: Одрекувањето во Разбој од Владо Малески: стр. 194-199. - Димитар Пандев: Примерите на Малески во граматиката на Конески: стр. 200-201. - Славица Велева: Лингво-стилистичките аспекти во расказите на Владо Малески: стр. 202-206. - Елена Верижникова: Особености на употреба на глаголски форми кај Владо Малески: стр. 207-211. - Денко Малески: Едно размислување за Владо Малески и неговата генерација: стр. 212-213. - Коле Чашуле: Болештината на јазлите: стр. 214-222. - Илија Милчин: Владо Малески - гимназиски години: стр. 223-231. - Разме Кумбаровски: Кон дарбите и даровите во прозата на Владо Малески: стр. 232-237. - Доне Донев: Наставен час по предметот македонски јазик и литература: стр. 238-250. - Владимир Величковски: Портретот на Владо Малески: стр. 251-252.

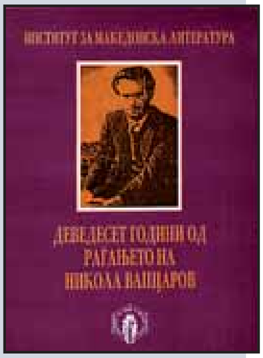

ДЕВЕДЕСЕТ ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО
НА НИКОЛА ВАПЦАРОВ

Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 60
ISBN 9989-886-10-5
Цена 150,00 ден.
Содржина: Поздравен говор: стр.7-9. - Блаже Ристовски: Националната идеологија на Никола Вапцаров: стр.10-22. - Гане Тодоровски: Македонците се должни да си го бранат Вапцаров: стр. 23-33. - Јованка Стојановска-Друговац: Вапцаров како поет за деца: стр. 34-41. - Васил Тоциновски: Литературниот критичар и есеист Никола Вапцаров: стр. 42-52. - Валентина Миронска-Христовска: Не е лесно враќањето дома: стр. 53-60.

СТО ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО НА РИСТО КРЛЕ

Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 42
ISBN 9989-886-11-3
Цена 150,00 ден.

Содржина: поздравни говори: 7-13.- Коле Чашуле: Ристо Крле-Сеќавања: стр. 14-24. - Александар Алексиев: Навраќање кон животот и творечката одисеја на Ристо Крле: стр. 25-27. - Нада Момировска: Вредносна симбиоза на традицијата и современото: стр. 28-29. - Благоја Иванов: Прозата на Ристо Крле: стр. 30-32. - Илија Милчин: Ристо Крле-време, настани, луѓе: стр. 33-42.

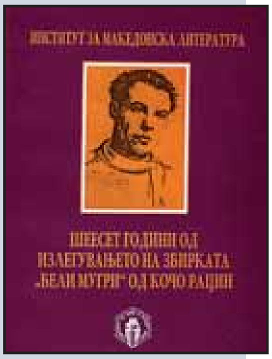

ШЕЕСЕТ ГОДИНИ ОД ИЗЛЕГУВАЊЕТО НА ЗБИРКАТА „БЕЛИ МУГРИ„ ОД КОЧО РАЦИН

Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 27
ISBN 9989-886-09-1
Цена 150,00 ден.

Содржина: Јованка Стојановска-Друговац: Рацин - кратенка за името на сите нас: стр.7-10. - Матеја Матевски: Омаж за Кочо Рацин: стр.11-15. - Георги Сталев-Поповски: Шеесет години од излегувањето на „Бели Мугри„ од Кочо Рацин: стр. 16-24. - Веле Смилевски: Поезијата на Кочо Рацин - аспекти на континуитетот: стр. 25-28. - Марко Китевски: Кочо Рацин и фолклорот: стр. 29-34.

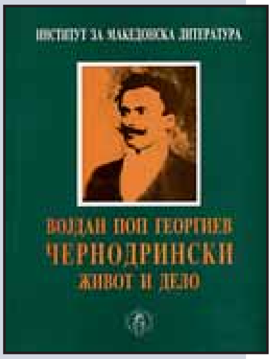

ВОЈДАН ПОП ГЕОРГИЕВ-ЧЕРНОДРИНСКИ - ЖИВОТ И ДЕЛО

Институт за македонска литература и Дом на Култура - Струга, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 420
ISBN 9989-886-07-5

Содржина: поздравни говори: стр. 11-21. - Александар Алексиев: Придонесот на Сијка Размова и Марија Чернодринска за долговечноста на Македонска крвава свадба: стр. 25-40. - Георги Сталев: На досегашните сознанија за животот и делото на Војдан Чернодрински: стр. 41-52. - Томе Саздов: Функцијата на народните песни во драмите на Војдан Чернодрински: стр. 53-60. - Ристо Стефановски: Театарските придонеси на Војдан Чернодрински. - Нада Момировска: Историската и творечката феноменологија на Војдан Чернодрински: стр. 77-84. - Илија Милчин: Фрагменти за Војдана: стр. 85-88. - Јованка Стојановска-Друговац: Критиката за делото на Војдан Поп Георгиев-Чернодрински: стр.89-104. - Науме Радически: Војдан Чернодрински - со битот и со национално-револуционерното движење на македонскиот народ: стр. 105-112. - Илија Велев: Местото на Војдан Чернодрински во македонската книжевна историја: стр. 113-124. - Александар Јерков: Раѓање на драмата од духот на културата: стр. 125-128. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Драмскиот модел на Македонска крвава свадба од Чернодрински: стр.129-134. - Наташа Аврамовска: Урбаниот лавиринт на Македонската емиграција на деветнаесеттиот век: стр. 135-144. - Валентина Миронска-Христовска: Етиката на честа во драмското творештво на Војдан Чернодрински: стр. 145-156. - Борислав Павловски: Драмскиот римаке на Македонска крвава свадба: стр. 157-164. - Нада Петковска: Чернодрински се враќа дома: 165-174. - Весна Мојсова-Чепишевска: За Ликот-Кој-Го-Нема во Чернодрински се враќа дома: стр. 175-184. - Данило Коцевски: Војдан Чернодрински во современ драмски текст: стр. 185-192. - Лилјана Тодорова: Француските импулси во театарскиот живот во Македонија во времето на Војдан Чернодрински: стр. 193-204. - Веле Смилевски: Феноменот семејство кај Војдан Чернодрински и Горан Стефановски: стр. 205-212. - Анастасија Ѓурчинова: Двајца италијански автори на репертоарот на трупата на Чернодрински: стр. 213-218. - Ермис Лафазановски: Животот на уметникот: чемерот на

Чернодрински и славата на Бернард Шо: стр. 219-226. - Игор Маројевиќ: Крвава свадба и Црно сонце: стр.227-232. - Африм Рецепи: Мотивот „трагична љубов„ кај Шекспир, Чернодрински и Рела: стр. 233-238. - Јелена Лужина: Што да се прави со Чернодрински?: стр.239-244. - Мишел Павловски: Реконструкција на сценската реализација на Духот на слободата: стр. 257-264. - Боне Величковски: Пословиците и поговорките во драмите на Војдан Чернодрински: стр. 265-274. - Катерина Петровска-Кузманова: Релацијата обред-драма во творештвото на Војдан Чернодрински: стр. 275-290. - Васил Тоциновски: Македонска крвава свадба - либрето на операта Цвета: стр. 291-300. - Илинденка Петрушевска: Екранизираната Македонска крвава свадба: стр.301-308. - Владимир Величковски: Војдан Чернодрински во ликовната уметност: стр. 309-316. - Новица Велјановски: Малесија како инспирација во делото на Војдан Чернодрински: стр. 317-322. - Зоран Тодоровски: Анастазија Размова-Ковачева - првата Цвета во Македонска крвава свадба: стр. 323-336. - Благој Стоичковски: Историската мотивика во драмите Македонска крвава свадба од Војдан Чернодрински и Илинден од Никола Киров-Мајски: стр. 337-344. - Разме Кумбаровски: Чернодрински, 100 години Македонска крвава свадба или житието на рамновестието божјо: стр. 345-350. - Методи Манев: Едночинките Дрвари и Мајстори интегрален дел од творештвото на Војдан Чернодрински: стр. 351-358. - Петар Аврамоски: Прозните дела, расказот Азбии и спомените од автобиографските белешки на Војдан Чернодрински, како историско сведоштво за страдалниот живот, насилствата и теророт врз населението од неговиот роден крај: стр. 359-366. - Елена В. Верижникова: Глаголскиот систем во драмата на В. Чернодрински Македонска крвава свадба: стр. 367-378. - Максим Каранфиловски: За некои јазични карактеристики на Војдан Чернодрински: стр. 379-384. - Димитар Пандев: Знаците за обраќање во Македонска крвава свадба: стр. 385-390. - Сена Ариф-Шешум: Турцизмите кај Војдан Чернодрински: стр. 391-398. - Виолета Ѓорѓиевска-Димова: Ликовите во Македонска крвава свадба: стр. 399-404. - Доне Донев: Војдан Чернодрински во наставата по македонски јазик и литература во средните училишта: стр. 405-418.

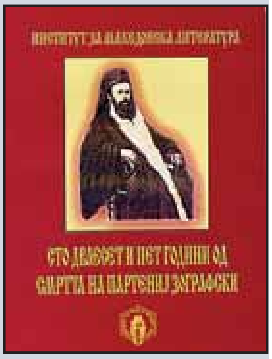

СТО ДВАЕСЕТ И ПЕТ ГОДИНИ ОД СМРТТА НА ПАРТЕНИЈ ЗОГРАФСКИ

Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 56
ISBN 9989-886-19-9
Цена 150,00 ден.

Содржина: Јованка Стојановска-Друговац: Значајот на Партенија Зографски за македонската литературна историја: стр.7-10. - Гане Тодоровски: Партениј Зографски во делата на Константин Леонтиев: стр. 11-16. - Ванчо Тушевски: Партениј Зографски и Константин Миладинов: стр. 17-26. - Благица Петковска: Партениј Зографски стожерна личност во македонското национално и културно наследство: стр. 27-32. - Маја Јакимовска-Тошиќ: Преводот на „Житие Свети Климентово„ од Партениј Зографски: стр. 33-42. - Васил Тоциновски: Трајните пораки на Партениј Зографски: стр. 43-52.

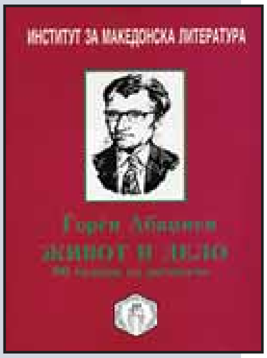

ЃОРГИ АБАЏИЕВ - ЖИВОТ И ДЕЛО (90 години од раѓањето)
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 195
ISBN 9989-886-21-0
Цена 250,00 ден.

Содржина: поздравен говор: стр. 8. - воведни реферати: Георги Старделов: Македонска литература и историја: стр. 11-16. - Георги Сталев: Литературниот портрет на Ѓорги Абаџиев: стр. 17-22. - Иван Катарџиев: Една епизода од животната врвица на Ѓорги Абаџиев во Институтот за национална историја: 23-30. - Прилози: Нада Момировска: Ѓорги Абаџиев-прв македонски историски белетрист: стр. 31-35. - Јованка Стојановска-Друговац: Ѓорги Абаџиев-писател, член на МЛК, историчар и публицист: стр. 36-45. - Соња Стојменска-Елзесер: Потенцијалите на фактографската проза на Ѓорги Абаџиев: стр.46-51. - Данило Коцевски: Документарното и литературното во прозата на Ѓорги Абаџиев: стр. 52-55. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Јунаците во романот Пустина и нивниот однос спрема реалноста: стр.56-62. - Весна Мојсовска-Чепишевска: За поимот другост или дуплирање на идентитетот (преку ликовите на Арсо и Глигор): стр. 63-68. - Мишел Павловски: Драмската напнатост како модел за драматизација на Пустина: стр. 69-74. - Илија Карајанов: Човековото егзистирање во внатрешната пустина (Ѓорги Абаџиев Пустина): стр. 75-80. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Идеолошката монолитност во романот Арамиско гнездо на Абаџиев: стр. 81-85. - Димитар Пандев: Претставата на војната во расказот Фатаморгана: стр. 86-89. - Лилјана Тодорова: Македонскиот историски амбиент виден низпоетичката трансформација на Ѓорги Абаџиев и на некои француски писатели: стр. 90-95. - Вера Весковиќ-Вангели: Балканските војни на Абаџиев: стр. 96-104. - Зоран Тодоровски: Тиквешкото востание од 1913 година во историографското творештво на Ѓорги Абаџиев: стр. 105-113. - Васил Тоциновски: Новинарско-публицистичката дејност на Ѓорги Абаџиев од 1945-1947 година: стр. 114-126. - Благој Стоичовски: Преписките меѓу Ѓорги Абаџиев и Никола Киров-Мајски: стр.127-148. - Максим Каранфиловски: за некои јазични карактеристики на Ѓорги Абаџиев: стр. 149-153. - Димка Митева: Лексиката на Табакерата од Ѓорги Абаџиев: стр. 154-169. - Гордана Алексова: За некои лингвостилеми во Пустина: стр. 170-178. - Ариф Сена: Турцизмите во делата на Ѓорги Абаџиев: стр. 179-184. - Доне Донев; Ѓорги Абаџиев во наставата по македонски јазик и литература: стр. 185-192.

КОЛЕ НЕДЕЛКОВСКИ - ЖИВОТ И ДЕЛО (60 години од смртта)
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 40
ISBN 9989-886-28-8
Цена 150,00 ден.
Содржина: Јованка Стојановска-Друговац: Коле Неделковски поет и борец: стр. 7-10. - Георги Сталев: Книжевниот портрет на македонскиот поет-страдалник и револуционер Коле Неделковски: стр. 11-18. - Васил Тоциновски: Нови навраќања кон Коле Неделковски: стр. 19-30. - Лорета Георгиевска Јаковлева: Лирскиот ангажман на Коле Неделковски: стр. 31-38.

БЛАЖЕ КОНЕСКИ - 80 години од раѓањето
Институт за македонска литература и
Институт за македонски јазик Крсте Мисирков, Скопје, 2002
Димензии 24см
Број на страници 58
ISBN 9989-886-29-6
Цена 150,00 ден.

Содржина: Георги Старделов: Пофално слово за Блаже Конески: стр. 7-10. - Атанас Вангелов: Контрата на Конески: стр. 11-18. - Јованка Стојановска-Друговац: обраќање: стр. 19-22. - Атанас Вангелов: Македонизмот на Конески: стр. 23-30. - Васил Тоциновски: Книжевниот историчар Блаже Конески: стр.31-42. - Лилјана Макариоска: Придонесот на Блаже Конески за македонската наука за јазикот: стр. 43-50. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Термините „традиција„ и „иновација„ во поетиката на Блаже Конески: стр. 51-56.

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА
(дваесет години од основањето)
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 153
ISBN 9989-886-38-5

Биографии и библиографии на вработените

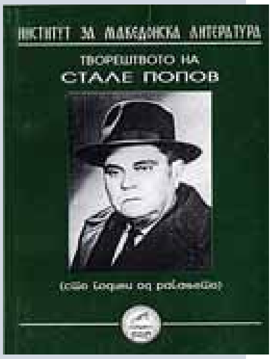

ТВОРЕШТВОТО НА СТАЛЕ ПОПОВ
(СТО ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО)
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 24см
Број на страници 60
ISBN 9989-886-44-Н
Цена 150,00 ден.

Содржина: поздравен говор: стр. 7-8. - Јованка Стојановска-Друговац: Стале Попов - 100 години од раѓањето: стр. 9-14. - Јадранка Владова: Хуморот во дискурсот на Стале Попов: стр. 15-22. - Марко Китевски: Стале Попов и фолклорот: стр. 23-29. - Надежда Момировска: Женските ликови во романите на Стале Попов: стр. 31-34. - Лорета Георгиевска Јаковлева: Раскажувачот Стале Попов: стр. 35-39. - Блаже Алексоски: Сеќавања за Стале Попов: стр. 41-46. - Георги Сталев: Книжевниот портрет на Стале Попов: стр. 47-58.

ДИМИТРИЈА И КОНСТАНТИН МИЛАДИНОВЦИ
(140 ГОДИНИ ОД СМРТТА)
Институт за македонска литература, Скопје, 2004
Димензии 24см
Број на страници 172
ISBN 9989-886-42-3
Цена 250,00 ден.

Содржина: поздравен говор: I-IX. - Блаже Ристовски: Миладиновци во македонскиот преродбенски процес: стр. 7-20. - Георги Старделов:

Епохата на Димитрија Миладинов: стр. 21-27. - Гане Тодоровски: Наум Миладинов: стр. 28-32. - Георги Сталев: Суштината на големиот предговор во Зборникот на Миладиновци: стр. 33-37. - Трајко Стаматовски: Јазичната норма на Константин Миладинов: стр. 38-46. - Надежда Момировска: Зборникот на Миладиновци во македонската книжевна историја: стр. 47-53. - Томе Саздов: Зборникот на браќата Миладиновци како поттик за слични публикативни побуди кај Македонците и кај Бугарите: стр. 54-59. - Валентина Миронска - Христовска: Преданијата во Зборникот на Миладиновци: стр. 60-73. - Димитрија Ристески: Улогата на рускиот јазик, литература и култура во духовниот и творечкиот развој на Миладиновци: стр. 74-78. - Александар Трајановски: Словата на Димитрија Миладинов (1830-1860); стр. 79-84. - Весна Мојсова - Чипишевска: Првиот критичко-научен прилог во македонската лингвистичка и критичка рецепција на книжевноста: стр. 85-89. - Науме Радически: Аспекти на реконструктурирањето на исходишниот етно-културен ареал на Миладиновци: стр. 90-97. - Весна Матијашевиќ: Ајдутите и арамите во песните од Зборникот на Миладиновци: стр. 98-109. - Лилјана Тодорова Интересот на француските слависти Огист Дозон и Луј Леже за Зборникот на Миладиновци: стр. 110-117. - Ана Мартиноска: Гатанките во Зборникот на Миладиновци: стр. 118-126. - Васил Тоциновски: Иван А. Миладинов и неговиот албум за Струга: стр. 127-136. - Вера Стојчевска - Антиќ: „Аврамовата жртва“ во македонската традиција: стр. 137-143. - Јадранка Владова: Најнеобичната песна во Зборникот на Миладиновци: стр. 144-150. - Лидија Капушевска-Дракулевска: Копнежот по Југ на Константин Миладинов како романтичкарски топос; стр. 151-155. - Лорета Георгиевска - Јаковлева: Ликот на Константин Миладинов во расказот „Винска мушичка“ од Венко Андоновски: стр. 156-159. - Наташа Аврамовска: Белешки за публицистичката дејност на Константин Миладинов: стр. 160-171.

50 ГОДИНИ МАКЕДОНСКИ РОМАН
Институт за македонска литература, Скопје, 2004
Димензии 24см
Број на страници 153
ISBN 9989-886-46-6
Цена 250,00 ден.

Содржина: Јованка Стојановска-Друговац: Македонскиот роман - 50 години: стр.7-10. - Вера Стојчевска-Антиќ: Кон средновековниот роман во Македонија: стр. 11-17. - Васил Тоциновски: Неисчитаните романи во македонската литература: стр.18-28. - Науме Радически: Роман пред романот - *Трајан* од Анѓелко Крстиќ и *Мара* од Стојан Христов: 29-34. - Мирољуб М. Стојановиќ: За прашањето на првиот македонски роман: стр. 35-41. - Весна Мојсова-Чипишевска: Дали навистина првиот македонски роман ѝ припаѓа на историјата: стр.42-45. - Нада Момировска: Женските ликови во романите на Стале Попов: стр.46-49. - Африм Реџепи: Наративните фигури во романот *Пустина* од Ѓорги Абаџиев: стр. 50-56. - Лорета Георгиевска-Јаковлева: Македонскиот роман во последната деценија на 20 век: стр. 57-61. - Петар Волнаровски: Новите духовни тенденции на македонскиот современ роман: стр.62-69. - Анастасија Ѓурчинова: Некои имаголошки постапки во македонскиот роман: стр. 70-77. - Лидија Капушевска-Дракулевска: Категоријата

„хронотоп„ во романот *Вкусот на праските* од Влада Урошевиќ: стр. 78-83. - Јасмина Мојсиева-Гушева: Дилема помеѓу постоењето и исчезнувањето (идејата на смртта во романите на Слободан Мицковиќ): стр. 84-92. - Елизабета Шелева Невдоменост во куќата на романот: стр.93-101. - Владимир Мартиновски Жанровските координати на романот *Дива лига* на Влада Урошевиќ: стр. 102-106. - Кристина Николовска: Заднината на *Папокот на светот*: стр. 107- 115. - Соња Стојменска-Елзесер: Атипични форми на роман: стр.116-121. - Александар Прокопиев: Нешто помеѓу: стр.122-127. - Сава Дамјанов: Буре барут: драма, роман, сценарио: стр. 128-132. - Славица Србиновска: Адаптација на македонскиот роман во филмот: стр.133-151.

СТЕРЈО СПАСЕ (Деведесет години од раѓањето)
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 24см
Број на страници 30
ISBN 9989-886-56-3
Цена 150,00 ден.

Содржина: поздравни говори: стр.7-10. - Гане Тодоровски: Слово за Стерјо Спасе, стр. 11-17. - Зекирија Незири: Стерјо Спасе основач на албанскиот психолошки роман: стр. 18-20. - Владимир Ивановски: Чардак на детството, средби со Стерјо Спасе: стр. 21-23. - Марко Китевски: Стерјо Спасе како фолклорист: стр. 24-27. - обраќање на проф. д-р Илинден Спасе: стр.28-29.

КОСТА АБРАШ (125 години од раѓањето)
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 24см
Број на страници 30
ISBN 9989-886-57-1
Цена 150,00 ден.

Содржина: Поздравен говор: стр. 7-8. - Виолета Пирузе-Тасевска: Буревесникот Коста Абраш: стр. 9-14. - Васил Тоциновски: Интимниот поетски разговор на Коста Абраш како колективно меморирање: стр. 15-30.

РАЈКО ЖИНЗИФОВ (сто шеесет и пет години од раѓањето)
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 24см
Број на страници 31
ISBN 9989-886-55-5
Цена 150,00 ден.

Содржина: Јованка Стојановска-Друговац: Рајко Жинзифов (165 години од раѓањето): стр.7-8. - Васил Тоциновски: Раскажувачот Рајко Жинзифов: стр. 9-11. - Милка Здравева: Од дејноста на македонскиот словенофил Ксенофон/Рајко Жинзифов (1839-1877): стр. 12-16. - Георги Сталев: Рајко Жинзифов како поет и препејувач на поезија: стр.17-23. - Силвана Сидоровска-Чуповска: Творечката улога и дејноста на Рајко Жинзифов 1839-1877): стр. 24-29.

IV. НАУЧНИ КНИГИ

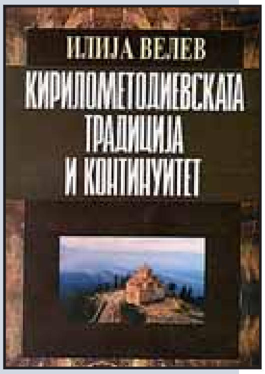

КИРИЛОМЕТОДИЕВСКАТА ТРАДИЦИЈА И КОНТИНУИТЕТ
Илија Велев
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески" и Култура, Скопје,1997
Димензии 20см
Број на страници 344
ISBN 9989-32-088-8

Книгата го прикажува континуитетот на историскиот развој на македонската книжевност од кирилометодиевскиот период, па сé до преродбенските појави. Во истражувањата се фрла нова светлина врз изворните идеи на Моравската мисија и врз дејноста на светите Кирил и Методиј, како и на улогата на нивните ученици и следбеници светите Климент и Наум Охридски врз развитокот на словенската цивилизациска свест во Македонија и пошироко во јужнословенските средини. Низ содржината провејуваат и студии за книжевното наследство на македонските скрипториуми и книжевни дејци, за развитокот на дел од жанровскиот систем како и за кирилометодиевската традиција и континуитет во XIX век.

ОТВОРЕН КРУГ
(поетиката на романите на Ташко Георгиевски) - Лорета Георгиевска-Јаковлева
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје,1997
Димензии 20см
Број на страници 115
ISBN 9989-32-092-6

Романите на Т. Георгиевски се разгледуваат од аспект на поетиката на прогонот и тоа на неколку рамништа: воведување на т.н. „егејска тема“ во македонската романсиерска продукција, тематско-мотивски особености (мотивите; селидби, враќања, насилство, љубов), трансформација на историската граѓа, основните наратолошки инстанци во градењето на поетиката на прогонот. Се разгледува процесот преку кој, со имагинацијата и креативниот талент, историската граѓа се вообличува во симболички слики со универзално, општочовечко значење. Од друга страна се толкува процесот со кој историските факти ги вообличуваат композициските елементи, како на пример гледата точка на нараторот, која се наоѓа меѓу бегалците и оттаму го води дејствието. Таквата позиција на раскажувачот овозможува доживување на просторот како поделен: „свој“ и „туѓ“, што од своја страна овозможува групирање на ликовите во два света: бегалци и останати, најчесто претставници на власта.

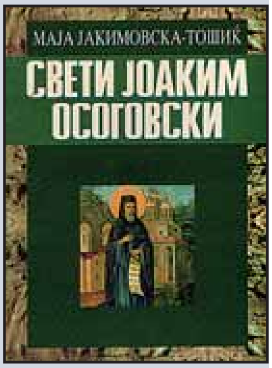

СВЕТИ ЈОАКИМ ОСОГОВСКИ
Маја Јакимовска-Тошиќ
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје,1997
Димензии 20см
Број на страници 198
ISBN 9989-32-089-6

Книгата посветена на Преподобниот отец Свети Јоаким Осоговски е резултат на истражувањата насочени кон утврдување на култот кон светителот и неговиот манастир, лоциран во североисточна Македонија, во близината на значајниот транспортен и социјален центар Крива Паланка. Овој голем и прочуен манастир прераснал во виден културен и духовен центар на сиот регион, во кој се одвивала мошне значајна книжевна дејност. Во книгата се проследени химнографските и хагиографските состави посветени на светителот Јоаким Осоговски, со кои се поврзува значењето на Осоговскиот манастир како духовен и културен центар во средновековието и денес.

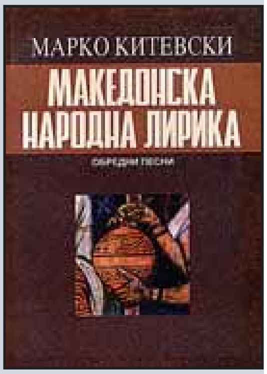

МАКЕДОНСКА НАРОДНА ЛИРИКА (обредни песни)
Марко Китевски
Институт за македонска литература при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје,1997
Димензии 20см
Број на страници 229
ISBN 9989-32-093-4

Книгата содржи обработка на македонските обредни народни песни. Во почетокот се обработени календарските народни песни: коледарски, божиќни, василичарски, водичарски, лазарски, велигденски, ѓурѓовденски и други празнични песни. За нивно подобро разбирање обработени се и обичаите што се изведуваат со нив, како и некои други обичаи од празничниот циклус: некрстени денови, русалии, обичаи и песни за дожд итн. Обработени се и песните од семејниот живот: свадбените песни и народните тажачки.

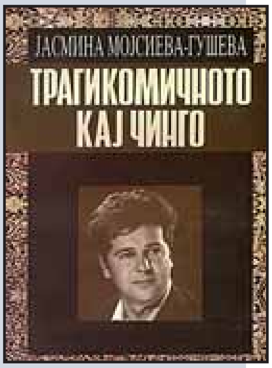

ТРАГИКОМИЧНОТО КАЈ ЧИНГО
Јасмина Мојсиева-Гушева
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје, 1997
Димензии 20см
Број на страници 196
ISBN 9989-32-090-Н

Во насловот на книгата се укажува на длабоката врска што ги спојува двата на прв поглед спротивни категории - трагично и комично. Нивниот истовремен поглед овозможува подлабоко разјаснување и толкување на архитектурната структура, на основната тематика и воопшто на поетиката на македонскиот раскажувач, романсиер и драмски писател Живко Чинго.

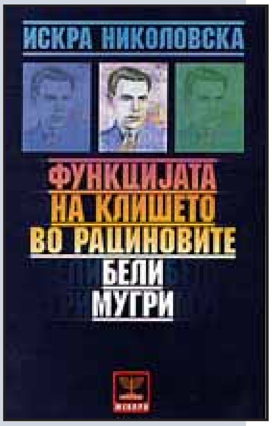

ФУНКЦИЈАТА НА КЛИШЕТО ВО РАЦИНОВИТЕ „БЕЛИ МУГРИ“
Искра Николовска
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Менора, Скопје, 1997
Димензии 24см
Број на страници 96
ISBN 9989-632-15-4

Книгата претставува интердисциплинарно истражување на збирката *Бели мугри* и има цел да покаже во колкава мера и со каква фиунккција Коста Рацин се користи со клишеата на веќе востановените и потврдени поетски системи. По Воведот, книгата содржи два дела: првиот, семантиката на литературното дело и вториот, семантиката на Бели Мугри. Вториот дел има четири поглавја: Семантички фигури; Метафора - обид за дефинирање на поимот; Граматичкиот и семантичкиот систем на метафората во *Бели Мугри*; Функцијата на клишето во збирката *Бели Мугри*. На крајот од книгата се поместени Заклучокот и Апстрактот во кои се резимирани истражувањата на насловната тема.

СКРИПТОРСКИ ЦЕНТРИ ВО СРЕДНОВЕКОВНА МАКЕДОНИЈА
Ѓорги Поп-Атанасов, Илија Велев и Маја Јакимовска-Тошиќ
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“, Скопје, 1997
Димензии 24см
Број на страници 390
ISBN 9989-663-39-4

Монографски труд за средновековните скрипториуми во Македонија, во кои главно се одвивале книжевните процеси во периодот меѓу IX и XVIII век. Трудот зафаќа презентирање на поглавни и поактивни досега идентификувани скрипторски центри распространети низ целиот етнички простор на

Македонија. Секој застапен скрипториум е обработен како посебна целина, а во секоја од нив се предаваат и изворните записи и натписи како сведоштво за евидентната активност.

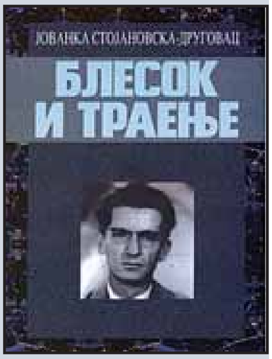

БЛЕСОК И ТРАЕЊЕ - Јованка Стојановска-Друговац
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје, 1997
Димензии 20см
Број на страници 118
ISBN 9989-32-094-2

Монографскиот труд *Блесок и траење* е посветен на животот и книжевното и научното дело на проф. д-р Воислав И. Илиќ, ценет македонист, книжевен историчар, книжевен критичар, есеист, драмски писател, раскажувач, поет, универзитетски професор по македонска литература, наречен прв и најквалификуван македонист на српскохрватското јазично подрачје и афирматор на македонската литература вон границите на Македонија. Разгледано е поетското дело на Илиќ (стихотворби од меѓувоениот период), песните на македонски јазик, песните на српски јазик, повоената поезија; потоа прозното дело (раскази, драми), научното дело, прилози објавени во периодиката и прилози за македонскиот литературен јазик.

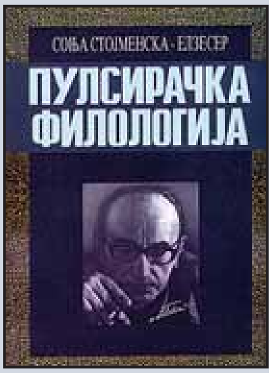

ПУЛСИРАЧКА ФИЛОЛОГИЈА - Соња Стојменска-Елзесер
Институт за македонска литература
при Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје, 1997
Димензии 20см
Број на страници 120
ISBN 9989-32-091-8

Книгата претставува научна монографија посветена на Михаил Бахтин и неговиот концепт на дијалогизам. Воведниот дел го прецизира опусот на овој автор, со коментар на некои дилеми околу авторството на одделни дела, како и со преглед на корелации на Бахтиновата мисла со позначајните книжевнотеориски школи. Теориско-методолошките начела на Бахтин во оваа студија се разгледуваат на три нивоа: јазично, книжевно и ниво на културата во целост. Во првиот дел посветен на јазичната проблематика, попрецизно се толкуваат релациите: исказ-реченица, говор-јазик и металингвистика-лингвистика, како и проблемите на говорната интеракција, односно дијалогот, туѓиот говор, двогласниот говор и говорните жанри. Вториот дел се задржува врз три проблемски подрачја: сфаќањето на Бахтин на науката за литературата како естетика на јазичното творештво; потоа, неговата теорија на романот и неговиот придонес во инаугурирањети и развивањето на историската поетика. Во култиролошкиот сегмент се разгледуваат нијансите во поимањето на интерсубјективноста и интертекстуалноста и сфаќањата на Бахтин за местото и улогата на книжевната наука во општо-хуманистичката сфера.

ТРОЈЦА КРУЖОЧНИЦИ - Васил Тоциновски
Институт за македонска литература
при Филолошки факултет
„Блаже Конески“ и Култура, Скопје,1997
Димензии 20см
Број на страници 252
ISBN 9989-32-092-6

Во книгата се поместени три студии за Ѓорѓи Абаџиев, Асен Шурдов-Ведров и Антон Великов-Беломорски, членови на Македонскиот литературен кружок во Софија (1938-1941). Низ нови архивски истражувања испишани се првите монографии за тројцата автори кои создаваа и се формираа во блескотното поглавје во македонската литература (Шурдов и Великов) кои и првпат се приопштуваат во македонската книжевност, а за Абаџиев е проследен непознатиот период од неговите животни и творечки врвици до 1948 година, кога и се враќа во Македонија. Трите монографски студии го заокружуваат творечкиот авторски дел на Кружокот, кој оствари трајни книжевни резултати во конституирањето и афирмацијата на современата македонска литература.

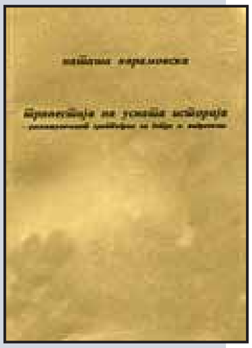

ТРАВЕСТИЈА НА УСНАТА ИСТОРИЈА - РАСКАЖУВАЧКИОТ КРИПТОГРАМ НА ПЕТРЕ М. АНДРЕЕВСКИ
Наташа Аврамовска
Институт за македонска литература и Менора, Скопје,1999
Димензии 24см
Број на страници 254
ISBN 9989-632-48-0

Проследувањето на раскажувачкиот опус на Андреевски е комбинација на две противставености, една жанровска (новела/роман), друга модална (усност/писменост), кои не се поистоветуваат туку едната на другата се надодредуваат. Жанровите тука се појмени како функционални единства кои му се приспособуваат на динамичниот состав на разлики та оттука овозможуваат делотворна примена на посструктуралистичкиот поим на рамката/врамувањето. Основната теза е дека романите на Андреевски настануваат со разработка на новелистичката рамка на збирките та со наслојување и уверижување на нивните исказни инстанци. Новата теза е дека усноста во романите не треба да се бара толку во нивниот говор колку во нивната структура, та анализата со неуморно надодредување на рамката ја устоличува техниката на усното предание, каде на авторскиот субјект малку-помалку му се брише трагата. Притоа се истражува и улогата на изреката или поговорката во мисе-ен-абиме структурацијата на романот. Во светлото на уснокултурната кодираност на романескните структури се утврдува и специфичноста на македонскиот историски роман.

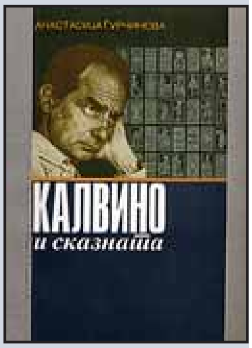

КАЛВИНО И СКАЗНАТА - Анастасија Ѓурчинова
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 130
ISBN 9989-32-131-0

Книгата во основа е адаптирана верзија на магистерскиот труд на авторката, одбранет на Филолошкиот факултет во Белград 1992 година, збогатен со неколку нови поглавја за потребите на ова издание. Во него е разработена темата за интересот на современиот италијански писател Итало Калвино за жанрот на народната сказна и начинот на кој сказната потоа се препознава во богатата и разновидна раскажувачка постапка на овој автор. Утврдени се четири начини на транспозиција на сказната и нејзината специфична наративна структура во расказите и романите на Калвино: како чудесна приказна за човековите искушенија, под превезот на алегоријата и филозофијата, во светлина на науката и научната фантастика и како основа за авторовата „ars combinatoria".

МАКЕДОНСКА НАРОДНА ЛИРИКА (II дел) -
Марко Китевски
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 231
ISBN 9989-32-165-5

Во книгата се застапени истражувања на другите македонски лирски народни песни: митолошки, трудови, семејни, песни за деца, хумористично-сатирични, и љубовни песни.

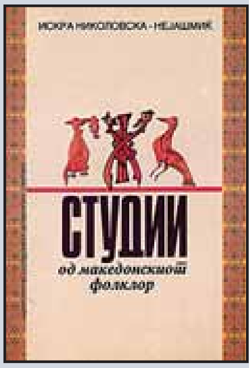

СТУДИИ ОД МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР
Искра Николовска-Нејашмиќ
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 214
ISBN 9989-32-164-7

Книгата на Искра Николовска - Нејашмиќ (1963 - 1995) содржи трудови работени во рамките на проектите на Институтот: Проблемот на класификацијата на македонските народни приказни во рамките на современите светски фолклористичко-истражувачки хоризонти; Реалистичната приказна во зборникот на Кузман Шапкарев (I); Македонската народна приказна во зборникот на Кузман Шапкарев (II дел); Македонската реалистична приказна и другите прозни видови и кратки фолклорни жанрови; Транспонирање на поетски во прозен текст во македонската народна литература; Библиографија на фолклористички единици во македонската периодика (1946-1970). Станува збор за помалку истражувани подрачја од македонското народно творештво.

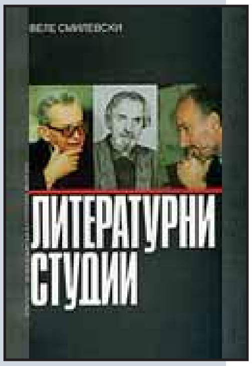

ЛИТЕРАТУРНИ СТУДИИ - Веле Смилевски
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 210
ISBN 9989-32-173-6

Во книгата предмет на интересирање се делата на три крупни фигури на современата македонска литература: Блаже Конески, Петре М. Андреевски и Горан Стефановски. Во првиот дел авторот пишува за есеите на Блаже Конески кои до сега во науката не беа предмет на изделено и поопстојно разгледување. Со оглед на тоа дека станува збор за писател чиј развој е еквивалентен на неколку значајни и неодминливи фази во развојот на современата македонска литература, но и за литературознаец и мислител со длабоки проникнувања во литературната историја и теорија, дејноста на Блаже Конески во овој домен добива многу поширока димензија и клучно место по низа суштински прашања. Во вториот дел на научен третман се подложени поетското и романескното дело на Петре М. Андреевски. Предмет на анализа се стихозбирките „И на небо и на земја“, „Деницијa“, „Дални наковални“ и „Пофалби и поплаки“, како и романите „Пиреј“ и „Скакулци“. Во третиот дел, посветен на драмското творештво на Горан Стефановски, авторот на овој научен труд се задржува на драмите: „Јане Задрогаз“, „Диво месо“, „Лет во место“, „Hi - Fi“, „Дупло дно“, „Тетовирани души“, „Црна дупка“, „Лонг плеј“ и „Кула Вавилонска“.

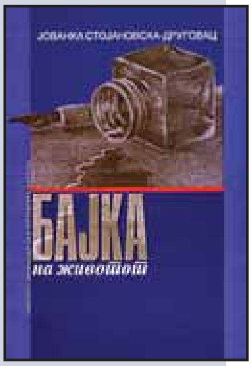

БАЈКА НА ЖИВОТОТ (македонската книжевност за деца и младина во периодот меѓу двете светски војни)
Јованка Стојановска-Друговац
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 173
ISBN 9989-32-169-8

„Нов, студиозен, научно истражувачки труд, посветен на, речиси, сите позначајни, поважни претставници на оваа составка на македонската литературна историја. Монографскиот осврт на вкупно 18 најистакнати претставници на македонската литература за деца и младина, почнувајќи од творештвото на најстарите двајца претставници на оваа литература кај Македонците - Ј. Х. Цинот преку драмскиот израз и Г. Прличев преку стихот па низ соодветните творби од М. Цепенков, Е. Спространов, Т. С. Брадина, Н. К. Мајски, В. Иљоски, Н. Ј. Вапцаров, Р. Петковски, В. И. Илиќ, А. Крстиќ, М. Богоевски,Б. Бојаџиски, В. Николески, В. Куноски, Н. Зекманова, В. Наумчевски и С. Јаневски дава различни по обем осврти, третмани што се заедно претставува драгоцен, функционален, инструктивен преглед на тие достојни страници од летописот на македонската подалечна и поблиска книжевна историја.“ (проф.д-р Томе Саздов)

СРЕДНОВЕКОВНИ КНИЖЕВНИ ЖАНРИ
Вера Стојчевска-Антиќ, Добрила Миловска и Маја Јакимовска-Тошиќ
Институт за македонска литература и Култура, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 257
ISBN 9989-32-167-1

Книгата претставува резултат од проектот Средновековни жанри во средновековната македонска литература (1995-1997). Во изданието се јавуваат тројца автори: Вера Стојчевска-Антиќ со поднасловот: „Кон беседите на Свети Климент Охридски, Добрила Миловска со „Средновековни раскази“ и Маја Јакимовска-Тошиќ со темата „Историско-книжевните творби во македонското средновековие“. Авторите обработуваат еден сегмент од средновековната жанровска разновидност, која бара перманентни истражувања и претставувања. Трите претставени тематски подрачја покажуваат блиски врски и влијанија со византиската средновековна книжевност, која уште со почетоците од развојот на словенската писменост и книжевност одиграла значајна улога во формирањето на однегуван книжевен стил и пристап кај првата генерација словенски дејци.

МИТОЛОГИЈА НА ЈАБОЛКОТО И ПРСТЕНОТ -
Ленка Татаровска
Институт за македонска литература и Менора, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 256
ISBN 9989-632-78-2
Цена 300,00 ден.

Научните истржувања во оваа книга се посветени на архетипските симболи: јаболкото и прстенот чија моќ сé уште е делотворна и ги задоволува човечкиот дух, интелект и емоции. Станува збор за традициски и живи симболи неопходни на човечкиот ум. Проследени во македонското усно творештво, тие откриваат праелементарни суштински проблеми на една пространа област од можности која непрестајно се шири и допира до првобитниот обреден синкретизам. Преку артикулацијата на зборот на народниот гениј, овие симболи раскриваат една основа на митско-симболичната поетика во која доминира хармонијата на мерки и пропорции. Имено, симболите јаболко и прстен видени низ окото на митската психологија, допираат длабоко во идејата за природно убавото, градејќи ја на специфичен начин, заедно со другите елементи, естетската концепција на македонскиот фолклор.

ПРОНИКНУВАЊА НА ТРАДИЦИЈАТА И КОНТИНУИТЕТОТ -
Илија Велев
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 17см
Број на страници 252
ISBN 9989-886-12-1
Цена 300,00 ден.

Книга со студии за средновековната македонска книжевност и за култните интроспекции на духовната, фолклорната и на книжевната традиција. Поголемиот број студии го разоткрива проникнувањето на континуитетот и традицијата со воведниот прилог за македонската средновековна книжевност наспрема другите книжевности, каде што се актуелизира критериумот за национално определување на книжевните истории. Другите студии ја осведочуваат традицијата со истражувањата за причината што го навела Црноризец Храбар да го напише трактатот За буквите, го произнесуваат континуитетот на книжевниот развој, ја сообразуваат традицијата и континуитетот преку проследувањето на книжевноста од XIII до XVIII век, а ја просветлуваат и култната интроспекција како меморија и творечка перспектива.

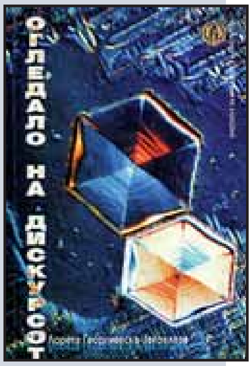

ОГЛЕДАЛО НА ДИСКУРСОТ -
Лорета Георгиевска Јаковлева
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 188
ISBN 9989-886-05-9
Цена 300,00 ден.

Книгата опфаќа три студии: „Гледната точка и македонскиот роман“ (1952-1960) која преку дескрипција на романсиерската продукција во посочениот период, издвојува два модели на односи (на идеолошки, фразеолошки, просторно-временски, психолошки план и од прагматички аспект) кои се појавуваат на ниво на гледната точка, а кои се карактеристични за развојот на романот во Македонија како жанр во периодот на неговото појавување. Приодот во студите „Романите на Живко Чинго“ и „Композицијата на романите на Владо Малески“ е херменевтички, а предмет на анализа се романите: *Големата вода* , *Ал и Бабацан* (Чинго) и *Она што беше небо, Разбој* и *Записите на Езерко Дримски.*

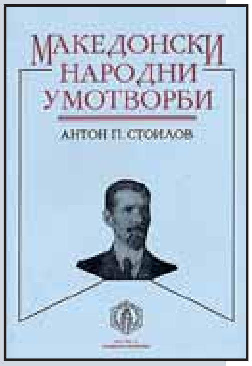

АНТОН ПОП СТОИЛОВ МАКЕДОНСКИ НАРОДНИ УМОТВОРБИ
Марко Китевски
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 24см
Број на страници 230
ISBN 9989-886-22-9
Цена 300,00 ден.
На почетокот од книгата е објавен текст за местото на Антон

Поп Стоилов меѓу собирачите на македонските народни умотворби. Потоа се објавени македонските народни умотворби што тој ги запишал и ги објавил во весници, списанија, пригодни поубликации и сл. (Сборник за народни умотворенија, Периодическо списание, Известија на народниот етнографски музеј во Софија, Книжици за прочит, Новини и др.). Зборникот содржи народни песни, приказни, детски игри, пословици, гатанки, баења, верувања и суеверија, обичаи и др. од Битолско, Велешко, Горноџумајско, Корчанско, Костурско, Крушово, Кукуш, Леринско, Малешевско, Мариовско, Мелничко, Неврокопско, Прилеп, Разлошко, Светиврачко, Серско, Скопје, Штип и др. места.

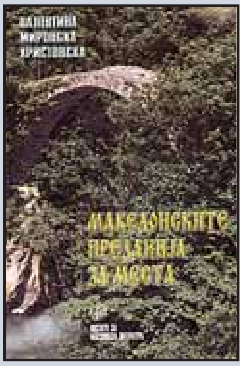

МАКЕДОНСКИТЕ ПРЕДАНИЈА ЗА МЕСТА
Валентина Миронска Христовска
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 193
ISBN 9989-886-13-H
Цена 300,00 ден.

Проследени се проучувањата за преданијата, посебно за преданијата за места. Во одделни поглавја нотирана е собирачката дејност на К. Шапкарев и на М. Цепенков, со посебен осврт на преданијата за места во нивните Зборници. Следуваат поглавја со: преглед на застапеноста на преданијата за места во фондот на македонската народна проза; жанровските специфики: да разјаснат (како настанало некое место), да објаснат (зошто бил изграден некој објект). За раскажувањето карактеристична е субјективноста. Композицијата на преданијата е слободна, со можност за импровизација, а забележана е и нивната карактеристика за контаминацијата. Од проследените преданија произлегува нивната класификација и карактеристичните ликови и мотивите во нив. Во претпоследното и последното поглавје следуваат оценки за фолклористичките вредности на македонските преданијата за места, како и за нивната врска со уметничката литература. Следува и прилог од 23 досега не забележани преданија за места од Западна Македонија.

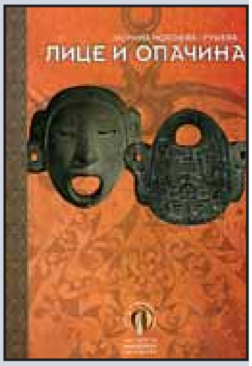

ЛИЦЕ И ОПАЧИНА - Јасмина Мојсиева Гушева
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 208
ISBN 9989-886-06-7
Цена 300,00 ден.

Вредноста на овие есеи пред сé е содржана во нивната епистемолошка свежина, во нивната феноменолошка перспектива, во живото - академски нескротливо - љубопитство, кон литературата да се пристапува не само како изделен предмет, туку обратно - во и преку литературата да се тргне кон онтолошките предизвици на човечкото постоење, кон искон-

скиот немир (симболизиран во двосмислениот симбол на змијата), кон архетипската подвоеност на човекот помеѓу небото и земјата, помеѓу бога и себеси. Отаде и гневот, отаде и моќта на погледот - отаде сето духовно и сето истражувачко неспокојство, кое копнее кон отворање и посегање по непознатото, наместо стерилно дремење во епистемиолошката мемла. Книгата ги обединува лицето и опачината на секој од феномените обработувани во неа, оттаму и нејзиниот наслов.

ОКТОИХОТ ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНА ТРАДИЦИЈА
Ѓорги Поп Атанасов
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 24см
Број на страници 180
ISBN 9989-886-15-6
Цена 300,00 ден.

Во трудот се разгледува проблемот околу старословенскиот превод на Октоихот и неговото ширење во македонската книжевна традиција. Разгледани се повеќе македонски октоиси, пред сé од староизводен тип, кои што настанале најдоцна до средината на XIV век. Проучени се структурата и особеностите на Октоихот, со посебен акцент на преводите и химнографските текстови како и на оригиналните химнографски творби, чиј што автор е Климент Охридски.

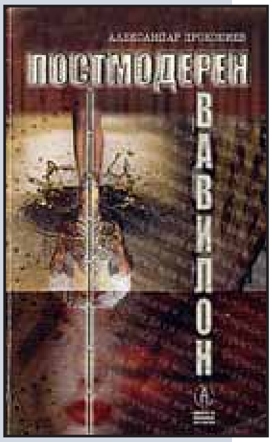

ПОСТМОДЕРЕН ВАВИЛОН - Александар Прокопиев
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 20см
Број на страници 205
ISBN 9989-886-04-0
Цена 300,00 ден.

Предмет на оваа збирка есеи претставува едно провокативно и актуелно книжевно рамниште како во книжевната практика, така и во теоријата на литературата - постмодерната и постмодернизмот. Книгата е поделена на три дела: македонска постмодерна проза; творештвото на Ацо Шопов и литературата во времето на Интернет. Преку најсоодветен и методолошки оправдан пристап ги разоткрива особеностите, поетичките можности и меѓусебните влијанија на македонската и светската постмодерна литература.

ЕСЕИ - Веле Смилевски
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 163
ISBN 9989-886-14-8
Цена 300,00 ден.

Предмет на оваа книга е есејот како книжевене жанр, виден од теориски аспект, од една страна, и од друга - неговата прак-

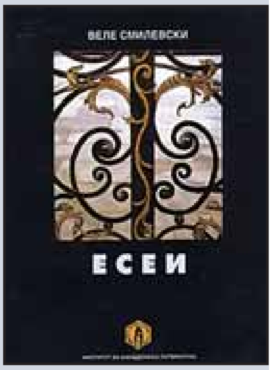

тична примена во толкувањето на книжевните светови на истакнати македонски писатели. Првиот аспект е присутен во воведниот прилог со наслов *Есеј* за есејот во кој спецификите на овој книжевен вид се третираат како постојан копнеж по систем. На овие размисли се надоврзуваат и двата наредни прилога: „Искушенија и дилеми при толкувањето и Јазикот што памети и сонува“. Во вториот дел книгата донесува есеи за поетското творештво на Славко Јаневски, Блаже Конески, Матеја Матевски, Гане Тодоровски, Петар Т. Бошковски. Во посебен прилог на книгата е објавена статијата Можностите на есејот или меѓу научната студија и арс-поетичкиот модел.

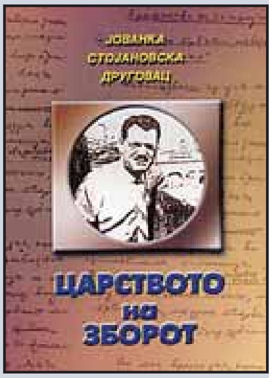

ЦАРСТВОТО НА ЗБОРОТ - Јованка Стојановска
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 20 см
Број на страници 212
ISBN 9989-886-18-0
Цена 300,00 ден.

Монографскиот труд е првиот труд кој интегрално научно го проследува свекупното творештво на Јован Д. Костовски, редактор, етнограф, поет, раскажувач, драмски писател, театарски критичар, новинар, преведувач. По прегледот на животот на Костовски во трудот е претставено неговото поетско дело (објавени и необјавени песни), прозното дело (објавени и необјавени раскази), драмските текстови, драматизациите, репортажите (објавени и необјавени), преводи од оставнината, театарската критика, театарот за деца, ликовната критика.

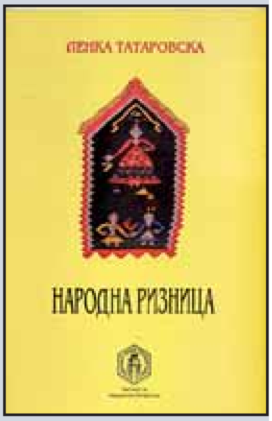

НАРОДНА РИЗНИЦА - Ленка Татаровска
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 24см
Број на страници 247
ISBN 9989-886-20-2
Цена 300,00 ден.

Книгата содржински се состои од два дела. Првиот е теориски, насловен како „Магијата на обредот“, а вториот е историски и е претставен под наслов „Нижачи на бисери“. Од првиот дел ја посочуваме студијата посветена на митот за космичката хиерогамија, кој како модел за човечкото однесување во светот на природата, се мисли дека е постар дури од орфизмот. Во прашање се светите митски свадби и старите народни антропоморфни сфаќања за светот. Истражувањето Трансформации на обредните структури е посветено на реконструкција на обредните реликти сврзани со естетиката на македонското народно творештво и сл. Вториот дел од книгата содржи истражувања од областа на историјата на македонскиот фолклор и ги претставува помалку познатите македонски фолклористи: Јанаки Стрезов и браќата Костенцеви.

ВОЗБУДА ПО ЗБОРОТ - Васил Тоциновски
Институт за македонска литература, Скопје, 2000
Димензии 21см
Број на страници 316
ISBN 9989-886-08-3
Цена 300,00 ден.

Книгата содржи 16 книжевно-историски студии посветени на одделни членови, пројави и движења во рамките на Македонскиот литературен кружок во Софија. Текстовите низ нови архивски истражувања разоткриваат непознати страници од животот и делото на Никола Вапцаров, Антон Попов, Михаил Сматракалев, Антон Великов, Иван Керезиев и Димитар Митрев. Како традиција и континуитет во организираното дејствување на македонските писатели, авторот меѓу другото, третира и некои книжевни теми какви што се ајдутските и комитските мотиви во поезијата на кружочниците, потоа за првата стихозбирка *Бура над родината* на Жаров како повод за книжевна конфронтација, односите и влијанијата од руската литература, дводомноста како едно од најактуелните книжевни прашања и како назнака на опстојбата и резултатите на Македонскиот литературен кружок.

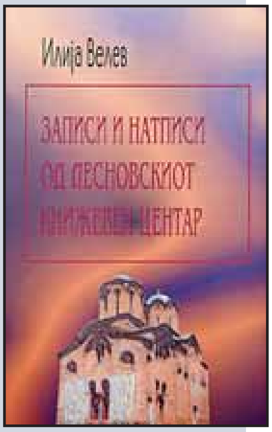

ЗАПИСИ И НАТПИСИ ОД ЛЕСНОВСКИОТ КНИЖЕВЕН ЦЕНТАР
Илија Велев
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 120
ISBN 9989-886-31-8
Цена 300,00 ден.

Објавување на изворна граѓа во монографско претставување како последователност на авторовите истражувања за Лесновскиот книжевен центар, од кои произлегои двете погоре монографски изданија. Токму овој изворен материјал беше фундаментот врз кој главно се потпираа истражувачките констатации во разрешувањето на бројните прашања за континуитетот и традицијата на Лесновскиот книжевен центар. Еден дел од записите и натписите се објавувани во старата научна литература, но овде се групираат на едно место и се вршат извесни поправки на пројавените грешки. Истовремено, во изданиево се објавува и таков изворен материјал што овде за првпат се презентира пред научната јавност. Со оваа книга авторот врши заокружување на издавачката целина на трилогијата за Лесновскиот книжевен центар.

ФАНТАСТИКАТА И МАКЕДОНСКИОТ РОМАН
Лорета Георгиевска Јаковлева
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 20см
Број на страници 205
ISBN 9989-886-16-4
Цена 300,00 ден.

Книгата донесува нови сознанија во откривањето на природата на фантастиката, нејзините дистинктивни својства, како и заемните својства што таа ги воспоставува со алегоријата и гротеската. За таа цел е воведен терминот „тип уметничко претставување“ како теоретска алатка за објаснување на хибридизацијата меѓу овие три категории. Посебно се разгледуваат: спецификите на фантастичниот тип уметничко претставување, како и фантастичниот тип уметничко претставување каде алегоријата учествува како постапка и фантастичниот тип уметничко претставување каде гротеската учествува како постапка. Теоретските сознанија се практично применети врз конкретен материјал ексцерпиран од македонската ромасиерска продукција.

ИТАЛИЈАНСКАТА КНИЖЕВНОСТ ВО МАКЕДОНИЈА
Анастасија Ѓурчинова
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 344
ISBN 9989-851-26-3
Цена 300,00 ден.

Станува збор за адаптирана верзија на докторската дисертација на авторката, одбранета на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје 2000 година. Во ова издание се иземени неколку поглавја од дисертацијата, кои ќе бидат објавени во друга пригода. Во книгава се следи рецепцијата на италијанската литература во Македонија во текот на две столетија: низ 19 и 20 век, преку согледување на преводната литература, интересот за италијански автори кај македонските писатели и критичари, присуството на италијански автори на македонските театарски сцени и сл. Интензитетот на рецепцијата варира во одделни периоди, зависно и од историско-општествените услови во матичната средина. Притоа, се доаѓа до заклучокот дека станува збор за интерлитерарен дијалог кој се одвива меѓу две литератури и култури со различна конфесионална и јазична припадност, но кои сепак припаѓаат на еден заеднички цивилизациски систем, како дел од единствениот културен регион, со корени во античката, христијанската и медитеранската културна традиција.

МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ ВО XV ВЕК
Маја Јакимовска Тошиќ
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 342
ISBN 9989-886-32-6
Цена 300,00 ден.

Во книгата проследувањето на севкупниот книжевен и духовен живот низ една од најпреломните епохи на балкнските простори - петнаесеттот век има за цел да даде нов поглед врз развојните текови и книжевните појави од овој период на македонското средновековие. Книжевноста создавана во XV век претставува продукт на карактеристичните општествено-политички, духовни и културолошки прилики, кои ја одредуваат конкретната историска рамка на периодот. Затоа, во книгата како суштинско се наметнува прашањето за идентификација на најистакнатите книжевни дејци и продуцираните книжевни дела, кои и даваат полно обележје на епохата. Оваа преводна литературна продукција, актуелна за своето време, се одликува со тематско и жанровско разнообразие, а појавите на книжевниците во разновидните книжевни остварувања соодветствуваат на културниот и општествениот развој карактеристичен за македонскиот простор од овој период.

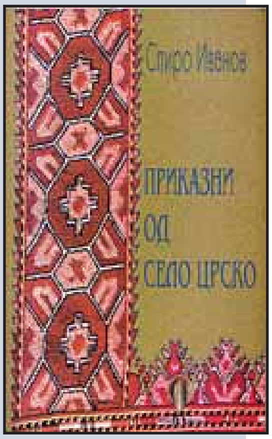

СПИРО ИВАНОВ: ПРИКАЗНИ ОД СЕЛО ЦРСКО -
Марко Китевски
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 210
ISBN 9989-886-24-59
Цена 300,00 ден.

Зборникот содржи 24 македонски народни приказни сите запишани од Спиро Иванов, во тоа време жител на Софија. С. Иванов е роден во село Црско, Кичевско и приказните се запишани на говорот од овој крај. Овие приказни се запишани и објавени на иницијатива на Ефтим Спространов, тогаш уредник во Зборник за народни умотворенија во Софија. Спространов го познавал Спиро Иванов како раскажувач со богат репертоар и го наговорил да ги запише приказните што ги знаел од детството. Овие приказни спаѓаат меѓу најубавите македонски народни приказни, а Спиро Иванов меѓу најталентираните раскажувачи и запишувачи на македонски народни умотворби.

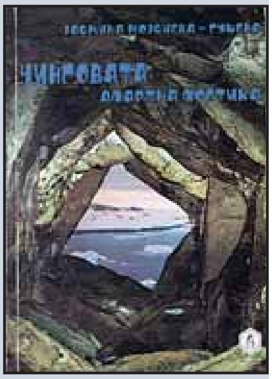

ЧИНГОВАТА АПАРТНА ПОЕТИКА - Јасмина Мојсиева Гушева
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 312
ISBN 998-98-8623-7
Цена 300,00 ден.
Предмет на истражување на оваа студија е феноменот на уметничкото дело на Живко Чинго претставен преку теорија-та на литературата и различните интерпретативни стратегии кодифицирани од страна на мноштво егзегетски школи. Во истражувањето на одделните аспекти на оваа тема се инте-грирани и искуствата од психологијата, социологијата, гносе-ологијата, теоријата на рецепцијата, херменевтиката, структу-рализмот и постструктурализмот.

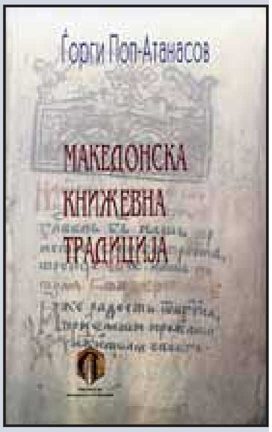

МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНА ТРАДИЦИЈА - Ѓорги Поп Атанасов
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 200
ISBN 9989-886-25-3
Цена 300,00 ден.

Книгата содржи сознанија кои се резултат од истражувањата во текот на подолг временски период, не само во македон-ските ракописни збирки, туку и во ракописните збирки во други земји во кои се чуваат книжевни споменици од македон-ската провениенција.

МОЈА ЗЕМЈА - Јованка Стојановска
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 377
ISBN 9989-886-30-Н
Цена 300,00 ден.

Монографијата опфаќа 23 научни прилога за истакнати дејци од македонскиот книжевен 19 и 20 век: Константин и Димитрија Миладиновци, Ѓорѓија Пулевски и Димитрија Чуповски, Григор Прличев, Војдан Чернодрински, Анѓелко Крстиќ, Томо Смиљаниќ Брадина, Асен Каваев, Ристо Крле, Васил Иљоски, Антон Панов, Јован Д. Костовски, Кочо Рацин, Никола Ј. Вапцаров, Ѓорѓи Абациев, Коле Неделковски, Воислав И. Илиќ, Владо Малески, Димитар Митрев, Миодраг Друговац, Блаже Конески. Вториот дел од книгата ја опфаќа книжевната критика, а во третиот дел се поместени библиографиите на д-р Томо С. Брадина, проф. д-р Воислав И. Илиќ и проф. д-р Миодраг Друговац.

СТАРОГРАДСКАТА НАРОДНА ПЕСНА ВО МАКЕДОНИЈА
Ленка Татаровска
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 24см
Број на страници 136
ISBN 9989-886-33-4
Цена 300,00 ден.

Книгата е посветена на старроградската народна песна во Македонија, односно на проблемите на граѓанската народна поезија во рамките на нејзиното книжевно-историско, социјално и културно значење на територијата на Балканот и пошироко. Имено, станува збор за рецепцијата на овој вид поезија во јужнословенски и европски контекст, за потеклото и најстарите македонски записи кои датираат уште од средниот век. Се зборува и за неминовните процеси на проникнувања на усната и книжевната традиција, колку испреплетени толку и одделни, но и двата подеднакво одлучувачки при оформувањето на овој книжевно-историски феномен. На крај е даден и антологиски избор на македонските старроградски народни песни.

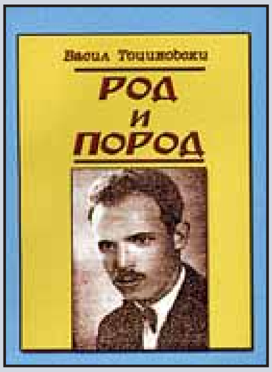

РОД И ПОРОД - Васил Тоциновски
Институт за македонска литература, Скопје, 2001
Димензии 21см
Број на страници 330
ISBN 9989-886-17-2
Цена 300,00 ден.

Во забрзаниот развиток на македонската литература во периодот меѓу двете светски војни се освојуваат сите книжевни жанри и видови, на голема врата во литературата се внесува новата, македонска тематика и таа се создава на македонски литературен јазик. Така на најуверлив начин се потврдуваат традицијата и континуитетот на нејзината опстојба. Кирил Манасиев (1909, Гевгелија - 1936, Софија) секако претставува едно од најинтересните и оригинални творечки имиња и по човечката судбина и драма и по естетските вредности на книжевното дело создавано во еден прекраток временски период. Авторот првпат и опстојно го следи животот на Манасиев, го коментира и го вреднува неговото поетско, прозно и драмско творештво и неговата бележита општествена и културна дејност во круговите на македонската напредна емиграција во Бугарија меѓу двете светски војни.

АЛЕГОРИЈАТА, ГРОТЕСКАТА И МАКЕДОНСКИОТ РОМАН
Лорета Георгиевска Јаковлева
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 20см
Број на страници 270
ISBN 9989-886-37-7
Цена 300,00 ден.

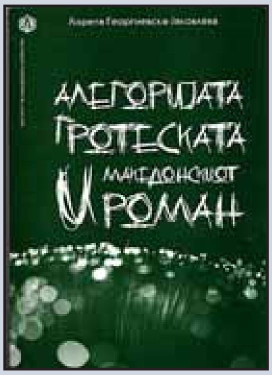

Книгата претставува оригинален придонес кон теоријата на алегоријата, како и сублимиран преглед на теоријата на гротеската. Посебно внимание се посветува на хибридизацијата на алегоријата, гротеската и фантастиката. Терминот „тип уметничко претставување“ се проширува на поимите алегорија и гротеска и тие, заедно со фантастиката се одредуваат како сродни. Сродноста се гледа во „отстапката од нормата“, па токму затоа нивната фрекфентност се зголемува во периоди на „воведување на новото“. Сознанијата се аплицирани врз материјал од современиот македонски роман.

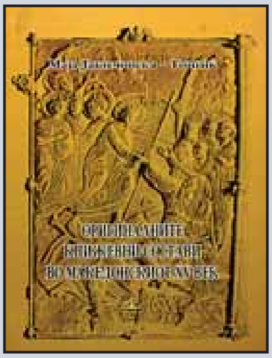

ОРИГИНАЛНИТЕ КНИЖЕВНИ СОСТАВИ ВО МАКЕДОНСКИОТ XV ВЕК
Маја Јакимовска Тошиќ
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 21см
Број на страници 250
ISBN 9989-886-45-8
Цена 300,00 ден.

Петнаесеттиот век, со кој се означува почетокот на доцното средновековие, се одликува со свои книжевни тенденции и развојни определби. Оригиналните книжевни остварувања ги откриваат основните насоки во духовниот развој на епохата, а преку активностите на интелигенцијата од периодот на XV век се изведува суштината на новиот културен модел, кој останува валиден за нашата култура до крајот на XVIII век. Во книгата оригиналните состави се пројавуваат проследени во разновидни жанровски форми: хагиографски текстови, химнографски, ораторско-прозни, историско-летописни, белетристички и други пократки оригинални состави од типот на записите.

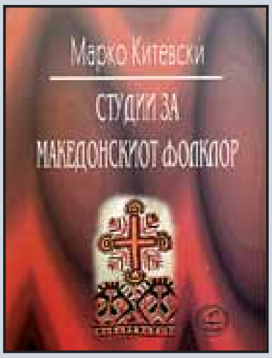

СТУДИИ ЗА МАКЕДОНСКИОТ ФОЛКЛОР -
Марко Китевски
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 21см
Број на страници 160
ISBN 9989-886-36-9
Цена 300,00 ден.

Во книгата се објавени дванаесет трудови од областа на македонскиот фолклор: Придонесот на народното творештво во будењето на националната свест кај Мекедонците, Светителите пустиножители во македонските народни преданија и легенди, Местото на фолклорот во макропроектот „Историја на културата во Македонија“, Крсте Петков Мисирков и македонскиот фолклор, Интересот на руските научници за македонскиот фолклор, Македонскиот фолклор меѓу двете светски војни, Ликот на Марко Крале во македонската народна поезија, Рацин и фолклорот, Балканските и Првата светска војна во народните умотворби, Македонски народни празници и обичаи, Македонски празнични обредни песни, и Магија за љубов.

МАКЕДОНСКО - СРПСКИ И СРПСКО - МАКЕДОНСКИ КНИЖЕВНИ ВРСКИ (1945-1990) -
Јасмина Мојсиева Гушева
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 24см
Број на страници 350
ISBN 9989-886-39-3
Цена 250,00 ден.

Публикацијата претставува библиографија поделена во две основни групи Рецепција на македонската книжевност во Србија која е поделена на: Библиографија на преводи (поезија, реасказ, роман, драма, детска литература, народна литература, избори, дневници хуморески) и Библиограгија на книжевна критика и есеистика (книжевна критика, книжевна историја) и групата Рецепција на српската книжевност во Македонија поделена на истите подгрупи.

ВРЕМЕ МИНАТО И СЕГАШНО - Васил Тоциновски
Институт за македонска литература, Скопје, 2002
Димензии 21см
Број на страници 262
ISBN 9989-886-35-0
Цена 300,00 ден.

Во поднасловот на книгата се назначува дека станува збор за книжевно-историски студии кои се посветени на актуелното прашање за дводомните писатели. Станува збор за Македонци и за нивните трагични судбини низ многуте војни, делби и преселби кои се образувале и живееле во туѓи средини, па оттука и неминовно нивното книжевно дело било реализирано во туѓојазичен израз. Но нивна единствена тема била историјата, судбината и иднината на татковината Македонија. За неа војувале и со оружје и со пишан збор авторите за кои Тоциновски отвора нови страници и значења: Арсени Јовков, Димитар Г. Молеров, Кочо Молеров, Сребро Јанакиев, Владимир Ковачев, Никола Х. Дренков, Атанас Трендафилов и Ангел Каратанчев. И во оваа своја книга авторот истражувач приопштува неколку нови и непознати творечки имиња со трајни книжевни вредности во летописот на новата и современа македонска литература.

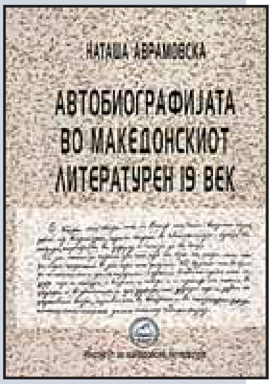

АВТОБИОГРАФИЈАТА НА МАКЕДОНСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН 19 ВЕК
Наташа Аврамовска
Институт за македонска литература, Скопје, 2004
Димензии 20см
Број на страници 201
ISBN 9989-886-47-4
Цена 300,00 ден.

Уводното поглавје ги проследува историските околности и теориските претпоставки на профилирањето на автобиографијата како литературен жанр на почетокот на 19 век во европските литератури. Во засебни поглавја проследени се првите автобиографски појави во македонската литература во првата половина на 19 век (Пејчиновиќ, Цинот), како и во последните две

децении од векот кога во македонската литература автобиографијата се профилира како раскажувачки жанр, а авторскиот потпис се легитимира во контекстот на „народното дело“ и „страдалничката исповест“ (Г.Прличев, Марко, Цепенков, Натанаил Кучевишки, Зафир Белев, Коне Самарџиев и др.) Завршно осветлени се историските претпоставки на згаснувањето на актуелноста на овој сведошен жанр во Илинденскиот период.

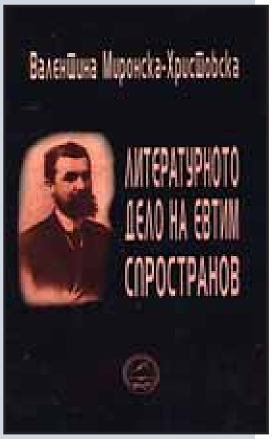

ЛИТЕРАТУРНОТО ДЕЛО НА ЕФТИМ СПРОСТРАНОВ
Валентина Миронска-Христовска
Институт за македонска литература, Скопје, 2004
Димензии 21см
Број на страници 336
ISBN 9989-886-40-7
Цена 300,00 ден.

Евтим Спространов (1867-1931) литерат, лингвист, фолклорист, етнограф, археограф, публицист, преведувач, историчар односно хроничар на времето во кое живеел, запишувач и толкувач на По македонските работи. Исписот на неговиот живот е заснован врз неговите сведошни (автобиографски) записи, архивски материјали, дневнички записи, биографски и историографски податоци. Неговото литературно дело, кое е сочувано во ракопис во Софиските архиви (БАН и БИА) и кое е расфлано во периодиката од 19 и 20 век, во трудот е презентирано во повеќе поглавја, според жанровската припадност: статии за актуелните општествено-политички прашања; студии односно граматика на охридскиот говор; народни умотворби; детски приказни; патописни белешки; студии за историското минато на градот Охрид; раскази; песни; поеми и дидактичко-морализаторско религиозни записи. Во литературното дело на Евтим Спространов и покрај жанровското богатство, темата е единствена - Македонија. Трудот претставува прво опстојно проследување на животното и литературно дело на охриѓанецот Евтим Спространов, кој заслужува македонската литературна историја да отвори страница за неговото творештво и неговото име да го вгради во македонската литературна традиција.

ТВОРЦИ НА МАКЕДОНСКАТА ЛИТЕРАТУРА IX-XVIII ВЕК -
Ѓорги Поп-Атанасов, Илија Велев, Маја Јакимовска-Тошиќ
Институт за македонска литература, Скопје, 2004
Димензии 21см
Број на страници 346
ISBN 9989-886-48-2
Цена 300,00 ден.

Монографски труд со посебни презентирања на автори, преведувачи и препишувачи, коишто се дел од историјата на македонската средновековна книжевност. Книгата е структуирана според периодичниот принцип од развојот на македонската средновековна книжевност: IX-X, XI-XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII и XVIII век. Пред секој периодичен блок се претставуваат основните карактеристики од развојот на книжевните процеси, по што следи претставувањето на позначајните книжевници. Секој од нив се претставува во посебно обработена истражувачка единица.

ПРОСВЕТИТЕЛСТВОТО ВО МАКЕДОНИЈА
Валентина Миронска-Христовска
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 21см
Број на страници 281
ISBN 9989-886-51-2
Цена 300,00 ден.

Во книгата, проследен е општо-културниот, економскиот и националниот развој во Македонија во 19 век. Констатирано е дека тој се одвивал во континуитет и речиси паралелно со европските текови. Најпрвин, проследено е просветителското движење во европски рамки, а потоа неговите текови врамени се во македонското културно наследство. Текстот претставува првичен обид да се систематизираат значајните процеси за просветителскиот период и да се отворат голем број прашања за понатамошно проучување на овој мошне значаен период од македонската историја. Книгата е составена од 15 поглавја: „Просветителството општо културно-политичко движење“, „Појавата на просветителските тенденции во Македонија“, „Улогата на еснафите и на граѓанско-трговскиот слој“, „Развојот на просветата во Македонија преку црковно-училишните општини“, „Борбата за самостојна Македонска црква“, „Дамаскинарската традиција во македонскиот литературен развој“, „Борбата за самостоен македонски литературен јазик“, „Првите македонски учебникари“, „Претставници на просветителската литература“, „Народното творештво белег на националното богатство“, „Печатарската дејност во просветителскиот период“, „Отворање читалишта и библиотеки“, „Театарската уметност во Македонија во 19 век“, „Црковните мајстори носители на просветителската уметност“ и „Музичката култура во просветителскиот период“.

БАЛКАНСКА САГА - Африм Реџепи
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 21см
Број на страници 128
ISBN 9989-886-53-9
Цена 300,00 ден.

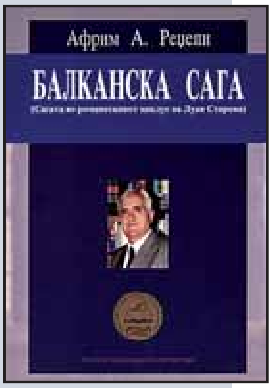

Книгата го фундира и критички го заокружува динамичниот романсиерски проект на Луан Старова. Преку семантичкиот и херменевтичкиот метод се потенцираат значењата на структурните елементи на сагата на Старова: „Социемскиот знак-семејство“, „Позицијата на нараторот“, „Наративната категорија-простор“, „Временските медитации“, „Функцијата на глобалните метафори“, „Функцијата на наративните симболи“. Во следниот дел од трудот, авторот се насочува кон гротескната слика на романескната сага, увидувајќи дека токму функцијата на гротесканта слика е една од значајните естетски компоненти на сагата на Старова. Трудот се заокружува со евидентирањето и проследувањето на професионалната рецепција на романескната сага.

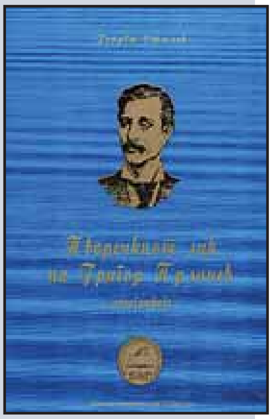

ТВОРЕЧКИОТ ЛИК НА ГРИГОР ПРЛИЧЕВ
Георги Сталев
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 24см
Број на страници 295
ISBN 9989-886-50-4
Цена 300,00 ден.

Монографијата открива за првпат кај нас, во една покомплексна целина речиси сé што е истражено и напишано во нашава земја (и делумно во Европа) во врска со авторот на овенчаната поема *Сердарот*. Во трудот даден е широк осврт врз најзначајните реалии што го оформувале и оформиле творечкиот лик на нашиот охридски поет - лауреат од XIX век кој се афирмирал во туѓа средина на немајчиниот јазик, за да биде само за кратко прифатен и набргу речиси сосема отуѓен од грчката литература. За Прличев до појавата на оваа монографија, постојат две вакви дела напишани и објавени во Бугарија и Данска (Топалов и Рајмонд). Основата на овој труд ја сочинуваат покомплетните анализи на сите книжевни дела на Прличев, дури и на „безначајните“ стихови од оставнината. Најголемиот дел е посветен на сé она што содржат научните сознанија по разни прашања и проблеми од животот и делото на поетот, преведувачот, прозаистот, полемичарот Григор С. Прличев.

СПОРЕДБЕНА СЛАВИСТИКА
Соња Стојменска-Елзесер
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 20см
Број на страници 218
ISBN 9989-886-54-7
Цена 300,00 ден.

Книгата претставува избор од студии, пишувани во подолг временски период од петнаесетина години, кој илустрира еден сегмент од работата на авторката во Институтот за македонска литература во Скопје. Изборот се концентрира врз теми од областа на книжевната славистика, проучувани со компаративна методологија, и опфаќа првенствено трудови кои произлегле од неколку проекти на Одделението за теорија на литературата и компаративна книжевност при Институт. Тоа се проектите: „Проникнувања помеѓу македонската и светската литература“, „Критичките модели во македонската литература во светлината на светската книжевно-теоретска мисла“ и „Имагологија - сликата на Другиот во современата македонска литература“. Вклученоста на Стојменска-Елзесер во овие проекти со проблеми кои ги зафаќаат македонско-руските, македонско-чешките и македонско-словачките културни и книжевни релации, сведочи за нејзиниот подлабок интерес кон споредбените слвистички истражувања. Книгава е парцијален прилог кон развивањето на оваа проблематика во нашата книжевна наука.

ПРЕВОДИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ XIX ВЕК
Васил Тоциновски
Институт за македонска литература, Скопје, 2005
Димензии 21см
Број на страници 235
ISBN 9989-886-53-9
Цена 300,00 ден.

Овој монографски труд опстојно и аналитички го проследува преводот како една од најзначајните книжевни и културни дејности во која се вклучени сите најзначајни имиња на македонската литература. Хронолошки проследени се 38 преведувачи кои со приопштувањето на дела од другите книжевни и јазични средини, ја внесоа македонската книжевност во големото семејство на културните народи на Европа. Паралелно со преводот се создавала и новата македонска литература. Авторот низ книжевната ангажираност доследно ги следи и ги коментира и борбите за создавање на посебен македонски јазик (Пулевски, Божигропски) заокружени со книгата на Крсте Мисирков *За македонцките работи*.